

**МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА
О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА И ГОДИШЊЕМ
ИЗВЕШТАЈУ О ПОСЛОВАЊУ ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРАЊЕ
„ДУНАВ РЕ“ А.Д.О. БЕОГРАД
ЗА 2022. ГОДИНУ**

**МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА И
ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ О ПОСЛОВАЊУ
ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРАЊЕ »ДУНАВ РЕ« А.Д.О. БЕОГРАД
ЗА ПОСЛОВУ 2022. ГОДИНУ**

За потребе Друштва за реосигурање »ДУНАВ РЕ« а.д.о, Булевар Краља Александра 18/1, Београд на основу Закона о осигурању (»Службени гласник РС« бр.139/14), Одлуке о извештавању друштава за осигурање/реосигурање (»Службени гласник РС« бр. 55/2015), као и Одлуке о садржини мишљења овлашћеног актуара (»Службени гласник РС« бр. 38/2015) дајем мишљење на финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању Друштва у 2022. години:

I УВОД

Друштво за реосигурање »ДУНАВ РЕ« а.д.о, (у даљем тексту: Друштво) са пословним седиштем у Булевару Краља Александра 18/1, Београд је регистровано као отворено акционарско друштво. Већински власник Друштва је Компанија Дунав осигурање са 87,12% учешћа у укупном акцијском капиталу.

Решењем Народне банке Србије Г.бр. 3340 од 13.5.2016. године је утврђено да је Друштво ускладило своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунило све услове прописане за обављање послова реосигурања у складу са законом, чиме је Друштву издата дозвола за даљи рад.

Матични број Друштва: 07046901.

Шифра делатности: 6520.

Порески идентификациони број: 100001327.

Законски заступник Друштва је Зорана Пејчић, председник Извршног одбора.

Мишљење актуара се даје на основу следећих докумената и података:

- Финансијских извештаја за 2022. годину;
- Годишњег извештаја о пословању Друштва у 2022. години;
- Аката пословне политике, утврђених Законом о осигурању;
- Уговора о реосигурању по активном и пасивном послу, бордероа премија и штета;
- Књиге штета за 2022. годину, извештаја о обрађиваним, решеним, резервисаним и исплаћеним штетама;
- Прегледа обрачуна техничких резерви;
- Извештаја и осталих докумената и података Друштва.

II ОПШТИ ДЕО

1. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА

На бази спроведених анализа и расположивих релевантних података, овлашћени актуар даје мишљење да је премија реосигурања Друштва утврђена у складу са актуарском струком и прописима и да обезбеђује трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора.

1.1. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И СТРУКТУРА ПОРТФЕЉА

Друштво је у 2022. години по активном послу реосигурања остварило укупну премију у износу од 10.177.129.432 динара, и то у неживотним осигурањима 10.022.773.087 динара и животним осигурањима 154.356.345 динара.

У односу на претходну годину укупна премија реосигурања је виша за 3.117.777.818 динара, односно 44,17%.

Премија неживотних осигурања је порасла за 3.122.429.795 динара (45,25%), док је премија по активном послу животних осигурања смањена за 4.651.977 динара (2,93%).

Премија по активном послу и међугодишња промена

Врста осигурања	Укупна премија по активном послу 1.1. - 31.12.2022.	Укупна премија по активном послу 1.1. - 31.12.2021.	Апсолутна промена	Релативна промена
а	1	2	3=1-2	4=1/2
01 Осигурање од последица незгоде	178.764.418	18.112.393	160.652.025	986,97%
02 Добровољно здравствено осигурање	72.754.104	45.802.073	26.952.031	158,84%
03 Осигурање моторних возила	565.063.519	374.525.293	190.538.226	150,87%
04 Осигурање шинских возила	24.207.312	17.660.993	6.546.319	137,07%
05 Осигурање ваздухоплова	325.584.155	99.266.984	226.317.171	327,99%
06 Осигурање пловних објеката	7.323.979	6.267.743	1.056.236	116,85%
07 Осигурање робе у превозу	164.532.556	113.953.849	50.578.707	144,39%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.985.278.911	2.308.176.598	677.102.313	129,33%
09 Остала осигурања имовине	2.602.915.628	2.468.874.459	134.041.169	105,43%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	1.671.740.124	331.569.094	1.340.171.030	504,19%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	195.765.624	67.735.345	128.030.279	289,02%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	29.475.775	29.782.165	-306.390	98,97%
13 Осигурање од опште одговорности	566.533.633	594.302.917	-27.769.284	95,33%
14 Осигурање кредита	317.512.853	241.168.563	76.344.290	131,66%
15 Осигурање јемства	21.933.844	23.242.016	-1.308.172	94,37%
16 Осигурање финансијских губитака	234.390.230	144.245.535	90.144.695	162,49%
18 Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	15.657.272	43.339.150	376,80%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	10.022.773.087	6.900.343.292	3.122.429.795	145,25%
20 Осигурање живота	89.358.961	78.263.990	11.094.971	114,18%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997.384	80.744.332	-15.746.948	80,50%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	154.356.345	159.008.322	-4.651.977	97,07%
УКУПНО	10.177.129.432	7.059.351.614	3.117.777.818	144,17%

Од укупно 19 врста осигурања у којима Друштво послује, на 15 врста осигурања је забележен раст премије. Премија је смањена на врсти 13 Осигурање од опште одговорности за 27.769.284 динара, 22 Допунско осигурање уз осигурање живота за 15.764.948 динара, 15

Осигурање јемства за 1.308.172 динара и 12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката за 306.390 динара.

Највећи раст активне премије забележен је на врсти 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила за 1.340.171.030 динара и на врсти 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности за 677.102.313 динара. Поред ове две врсте значајније повећање премије остварено је и на врстама осигурања: 05 Осигурање ваздухоплова (226.317.171 динар), 03 Осигурање моторних возила (190.538.226 динара), врсти 01 Осигурање од последица незгоде (160.652.025 динара), 09 Остала осигурања имовине (134.041.169 динара) и врсти 11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова (128.030.279 динара).

Премија у самопридржају у 2022. години износи 3.379.577.164 динара, што је за 1.033.264.374 динара, односно 44,04% више у односу на претходну годину.

Премија у самопридржају и међугодишња промена

Врста осигурања	Премија у самопридржају 1.1. - 31.12.2022.	Премија у самопридржају 1.1. - 31.12.2021.	Апсолутна промена	Релативна промена
а	1	2	3=1-2	4=1/2
01 Осигурање од последица незгоде	160.095.436	11.231.518	148.863.918	1425,41%
02 Добровољно здравствено осигурање	3.757.142	3.885.797	-128.655	96,69%
03 Осигурање моторних возила	441.123.429	332.686.170	108.437.259	132,59%
04 Осигурање шинских возила	18.971.714	16.558.829	2.412.885	114,57%
05 Осигурање ваздухоплова	30.069.470	2.712.688	27.356.782	1108,48%
06 Осигурање пловних објеката	4.711.904	6.134.082	-1.422.178	76,82%
07 Осигурање робе у превозу	17.419.257	14.919.137	2.500.120	116,76%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	1.255.382.406	1.092.845.545	162.536.861	114,87%
09 Остала осигурања имовине	825.681.241	702.518.748	123.162.493	117,53%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	531.572.871	81.095.062	450.477.809	655,49%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	4.739.288	1.502.197	3.237.091	315,49%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	3.496.078	5.680.578	-2.184.500	61,54%
13 Осигурање од опште одговорности	46.490.542	42.612.810	3.877.732	109,10%
14 Осигурање кредита	3.753.428	2.864.168	889.260	131,05%
15 Осигурање јемства	929.314	1.166.492	-237.178	79,67%
16 Осигурање финансијских губитака	10.216.336	8.478.844	1.737.492	120,49%
18 Осигурање помоћи на путовању	886.123	311.424	574.699	284,54%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.359.295.979	2.327.204.089	1.032.091.890	144,35%
20 Осигурање живота	14.753.129	13.018.478	1.734.651	113,32%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	5.528.056	6.090.223	-562.167	90,77%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	20.281.185	19.108.701	1.172.484	106,14%
УКУПНО	3.379.577.164	2.346.312.790	1.033.264.374	144,04%

У 2022. години учешће ретроцесије у укупној премији износи 66,79% што је на готово истом нивоу као и претходне године када је износило 66,76%.

Премија у самопридржају неживотних осигурања износи 3.359.295.979 динара, док је код групе животних осигурања ова премија 20.281.185 динара.

Посматрано по врстама осигурања, аналогно променама по активном послу, највеће повећање премије у самопридржају забележено је код врсте 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила за 450.477.809 динара. Значајан раст остварен је и на врсти осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности за 162.536.861 динар, врсти 01 Осигурање од последица незгоде за 148.863.918 динара, врсти 09 Остала осигурања имовине за 123.162.493 динара и на врсти осигурања 03 Осигурање моторних возила за

108.437.259 динара. Истовремено није било значајнијих смањења премије у самопридржају по врстама осигурања у односу на претходну годину.

Посматрано у релативним показатељима највећи раст забележен је код врсте осигурања 01 Осигурање од последица незгоде, врсте 05 Осигурање ваздухоплова, врсте 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила и на врсти осигурања 11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова.

Пошто је остварена стопа раста активне премије неживотних осигурања од 45,25% док је премија животних осигурања нижа за 2,93%, дошло је до смањења учешћа животних осигурања у укупној премији са 2,25% колико је износило 2021. године на 1,52% колико износи у 2022. години.

Учешће врсте осигурања у укупној премији

Врста осигурања	Учешће у укупној премији 1.1. - 31.12.2022.	Учешће у укупној премији 1.1. - 31.12.2021.	Промена
а	1	2	3=1-2
01 Осигурање од последица незгоде	1,76%	0,26%	1,50%
02 Доброволно здравствено осигурање	0,71%	0,65%	0,06%
03 Осигурање моторних возила	5,55%	5,31%	0,24%
04 Осигурање шинских возила	0,24%	0,25%	-0,01%
05 Осигурање ваздухоплова	3,20%	1,41%	1,79%
06 Осигурање пловних објеката	0,07%	0,09%	-0,02%
07 Осигурање робе у превозу	1,62%	1,61%	0,01%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	29,33%	32,70%	-3,37%
09 Остала осигурања имовине	25,58%	34,97%	-9,39%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	16,43%	4,70%	11,73%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	1,92%	0,96%	0,96%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	0,30%	0,42%	-0,12%
13 Осигурање од опште одговорности	5,57%	8,42%	-2,85%
14 Осигурање кредита	3,12%	3,42%	-0,30%
15 Осигурање јемства	0,22%	0,33%	-0,11%
16 Осигурање финансијских губитака	2,30%	2,04%	0,26%
18 Осигурање помоћи на путовању	0,58%	0,22%	0,36%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	98,48%	97,75%	0,73%
20 Осигурање живота	0,88%	1,11%	-0,23%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	0,64%	1,14%	-0,50%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1,52%	2,25%	-0,73%
УКУПНО	100,00%	100,00%	0,00%

Ниво премија по врстама осигурања је условљен тарифама премија, оствареним обимом и карактеристикама портфеља цедената и закљученим уговорима о реосигурању.

У 2022. години највеће учешће у премији имају осигурања имовине од пожара и других опасности, односно остала осигурања имовине, која заједно чине 54,91% укупне премије по активном послу. Код ових врста осигурања се уговарају највише суме осигурања, па се самим тим и најчешће преносе у реосигурање, тако да су оне најзаступљеније у портфељу Друштва. Ове две врсте осигурања су имале највеће учешће у премији и 2021. години, укупно 67,67%. Поред наведене две врсте осигурања значајно учешће у премији по активном послу и Осигурање од одговорности због употребе моторних возила 16,43%, Осигурање од опште одговорности 5,57%, односно Осигурање моторних возила 5,55%. Кумулативно учешће ових пет значајних врста осигурања у активної премији, износи 82,46%, док је у претходној години њихово учешће износило 86,10%.

Посматрано по врстама осигурања у односу на исти период претходне године дошло је до значајнијег повећања учешћа на врсти 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила за 11,73%¹, на врсти 05 Осигурање ваздухоплова за 1,79% и на врсти 01 Осигурање од последица незгоде за 1,50%, док је истовремено већи пад учешћа забележен на врсти 09 Остала осигурања имовине за 9,39%, врсти 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности за 3,37% и на врсти 13 Осигурање од опште одговорности за 2,85%.

Права уговарача осигурања, осигураника и корисника осигурања, покривени ризици и искључења по производима дефинисани су условима осигурања цедената и појединим одредбама уговора о ретроцесији, а која су морала бити имплементирана у услове цедената (пре свега се мисли на клаузуле о искључењима).²

1.2. ЗНАЧАЈНИ РИЗИЦИ ПРЕУЗЕТИ У РЕОСИГУРАЊЕ

Најзначајнији појединачни ризици које је Друштво преузело у реосигурање у 2022. години односе се на осигурање имовине од пожара и других опасности и остала осигурања имовине као најзаступљеније врсте осигурања.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осталих осигурања имовине односе се на лом машина и изградњу и монтажу.

Друштво је за изградњу и монтажу закључило како аутоматске, тако и факултативне уговоре о реосигурању.

Од пожарних ризика најзначајнија су имовинска покрића пожара и земљотреса.

Наведени ризици преузети су по аутоматским и факултативним уговорима о реосигурању, а којима се покривају имовински ризици и ризици земљотреса.

Поред наведених, значајни ризици се везују и за остале врсте осигурања које су заступљене у портфељу Друштва са преко 5%:

- осигурање од одговорности због употребе моторних возила,
- осигурање од опште одговорности,
- осигурање моторних возила.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осигурања од опште одговорности односе се на професионалну одговорност. Друштво је за осигурање одговорности закључило аутоматске и факултативне уговоре о реосигурању.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осигурања моторних возила односе се на крађу моторних возила. Друштво је за осигурање моторних возила закључило аутоматске и факултативне уговоре о реосигурању.

¹ Промене процентних износа врше се одузимањем где је проценат јединица мере

² Коментар у вези тачке II подтачка 7. Одлуке о садржини мишљења овлашћеног актуара

1.3. ОСТВАРЕНА (МЕРОДАВНА) ПРЕМИЈА

У 2022. години меродавна премија по активном послу износи 9.997.767.119 динара, чиме је остварен раст у односу на исти период претходне године од 2.870.958.912 динара, односно 40,28%.

Меродавна премија по активном послу неживотних осигурања износи 9.843.410.774 динара (раст 2.875.610.889 динара), док у делу животних осигурања износи 154.356.345 динара (смањење 4.651.977 динара).

Меродавна премија по активном послу и међугодишња промена

Врста осигурања	Остварена премија по активном послу 1.1. - 31.12.2022.	Остварена премија по активном послу 1.1. - 31.12.2021.	Апсолутна промена	Релативна промена
а	1	2	3=1-2	4=1/2
01 Осигурање од последица незгоде	179.024.681	17.537.581	161.487.100	1020,81%
02 Доброволно здравствено осигурање	84.246.597	45.201.292	39.045.305	186,38%
03 Осигурање моторних возила	566.572.805	375.561.098	191.011.707	150,86%
04 Осигурање шминских возила	22.599.472	17.379.072	5.220.400	130,04%
05 Осигурање ваздухоплова	142.820.382	88.742.922	54.077.460	160,94%
06 Осигурање пловних објеката	7.184.941	6.841.798	343.143	105,02%
07 Осигурање робе у превозу	154.369.337	112.752.607	41.616.730	136,91%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.841.170.754	2.284.050.600	557.120.154	124,39%
09 Остала осигурања имовине	2.779.305.458	2.532.326.990	246.978.468	109,75%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	1.671.658.350	328.195.568	1.343.462.782	509,35%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	131.978.205	71.561.618	60.416.587	184,43%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	28.944.312	34.057.987	-5.113.675	84,99%
13 Осигурање од опште одговорности	628.084.091	606.569.639	21.514.452	103,55%
14 Осигурање кредита	317.504.463	241.126.042	76.378.421	131,68%
15 Осигурање јемства	21.933.844	23.242.016	-1.308.172	94,37%
16 Осигурање финансијских губитака	207.016.660	166.995.783	40.020.877	123,97%
18 Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	15.657.272	43.339.150	376,80%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	9.843.410.774	6.967.799.885	2.875.610.889	141,27%
20 Осигурање живота	89.358.961	78.263.990	11.094.971	114,18%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997.384	80.744.332	-15.746.948	80,50%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	154.356.345	159.008.322	-4.651.977	97,07%
УКУПНО	9.997.767.119	7.126.808.207	2.870.958.912	140,28%

Забележено је повећање меродавне премије реосигурања по активном послу на 16 од 19 врста осигурања у којима друштво послује.

Посматрано по врстама осигурања највеће апсолутно повећање меродавне премије забележено је на врсти 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила (1.343.462.782 динара), врсти осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности (557.120.154 динара), врсти 09 Остала осигурања имовине (246.978.468 динара), врсти 03 Осигурање моторних возила (191.011.707 динара) и врсти 01 Осигурање од последица незгоде (161.487.100 динара). Истовремено, није забележено материјално значајно смањење меродавне премије на нивоу врсте осигурања.

Пошто је у животним осигурањима у оба извештајна периода преносна премија једнака нули онда је и меродавна премија једнака премији осигурања, односно једнаке су и њихове промене.

Меродавна премија у самопридржају и међугодишња промена

Врста осигурања	Остварена премија у самопридржају 1.1. - 31.12.2022.	Остварена премија у самопридржају 1.1. - 31.12.2021.	Апсолутна промена	Релативна промена
а	1	2	3=1-2	4=1/2
01 Осигурање од последица незгоде	160.096.335	10.705.562	149.390.773	1495,45%
02 Добровољно здравствено осигурање	4.127.867	3.866.417	261.450	106,76%
03 Осигурање моторних возила	442.300.390	333.284.894	109.015.496	132,71%
04 Осигурање шинских возила	17.744.207	16.367.531	1.376.676	108,41%
05 Осигурање ваздухоплова	6.660.753	2.490.262	4.170.491	267,47%
06 Осигурање пловних објеката	4.634.964	6.708.137	-2.073.173	69,09%
07 Осигурање робе у превозу	17.155.299	14.813.952	2.341.347	115,81%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	1.247.950.843	1.087.266.890	160.683.953	114,78%
09 Остала осигурања имовине	865.765.775	685.845.167	179.920.608	126,23%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	531.491.215	80.381.891	451.109.324	661,21%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	2.586.159	1.483.132	1.103.027	174,37%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	3.471.345	6.295.064	-2.823.719	55,14%
13 Осигурање од опште одговорности	44.762.054	43.368.667	1.393.387	103,21%
14 Осигурање кредита	3.745.038	2.821.647	923.391	132,73%
15 Осигурање јемства	929.314	1.166.492	-237.178	79,67%
16 Осигурање финансијских губитака	9.926.148	8.773.933	1.152.215	113,13%
18 Осигурање помоћи на путовању	886.123	311.424	574.699	284,54%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.364.233.829	2.305.951.062	1.058.282.767	145,89%
20 Осигурање живота	14.753.129	13.018.478	1.734.651	113,32%
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	5.528.056	6.090.223	-562.167	90,77%
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	20.281.185	19.108.701	1.172.484	106,14%
УКУПНО	3.384.515.014	2.325.059.763	1.059.455.251	145,57%

Меродавна премија у самопридржају у 2022. години износи 3.384.515.014 динара, чиме је забележен раст од 1.059.455.251 динар (45,57%) у односу на 2021. годину.

Меродавна премија у самопридржају неживотних осигурања износи 3.364.233.829 динара, што представља раст од 1.058.282.767 динара у односу на исти период претходне године, док меродавна премија у самопридржају животних осигурања износи 20.281.185 динара, што представља повећање од 1.172.484 динара у односу на 2021. годину.

1.4. РАЦИО ШТЕТА, РАЦИО ТРОШКОВА И КОМБИНОВАНИ РАЦИО

Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио по активном послу

Врста осигурања	Меродавна премија 1.1. - 31.12.2022.	Меродавне штете 1.1. - 31.12.2022.	ТРС 1.1. - 31.12.2022.	Рацио штета 1.1. - 31.12.2022.	Рацио трошкова 1.1. - 31.12.2022.	Комбиновани рацио 1.1. - 31.12.2022.
а	1	2	3	4=2/1	5=3/1	6=4+5
01 Осигурање од последица незгоде	179.024.681	75.398.788	39.262.104	42,12%	21,93%	64,05%
02 Доброволно здравствено осигурање	84.246.597	83.900.270	21.839.740	99,59%	25,92%	125,51%
03 Осигурање моторних возила	566.572.805	338.842.042	165.215.133	59,81%	29,16%	88,97%
04 Осигурање шинских возила	22.599.472	-4.779.561	3.300.317	-21,15%	14,60%	-6,55%
05 Осигурање ваздухоплова	142.820.382	-232.661.081	8.582.289	-162,90%	6,01%	-156,89%
06 Осигурање пловних објеката	7.184.941	2.372.821	2.800.674	33,02%	38,98%	72,00%
07 Осигурање робе у превозу	154.369.337	27.510.078	21.196.351	17,82%	13,73%	31,55%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.841.170.754	1.221.522.143	547.705.141	42,99%	19,28%	62,27%
09 Остала осигурања имовине	2.779.305.458	1.486.588.746	456.427.267	53,49%	16,42%	69,91%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	1.671.658.350	640.050.809	788.128.824	38,29%	47,15%	85,44%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	131.978.205	992.303	5.432.820	0,75%	4,12%	4,87%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	28.944.312	-16.744.902	1.110.541	-57,85%	3,84%	-54,01%
13 Осигурање од опште одговорности	628.084.091	84.995.625	64.684.047	13,53%	10,30%	23,83%
14 Осигурање кредита	317.504.463	188.122.686	76.564.593	59,25%	24,11%	83,36%
15 Осигурање јемства	21.933.844	22.439.374	1.870.055	102,30%	8,53%	110,83%
16 Осигурање финансијских губитака	207.016.660	5.820.897	16.821.513	2,81%	8,13%	10,94%
18 Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	20.282.655	17.020.359	34,38%	28,85%	63,23%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	9.843.410.774	3.944.653.693	2.237.961.768	40,07%	22,74%	62,81%

Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио у самопридржају

Врста осигурања	Меродавна премија 1.1. - 31.12.2022.	Меродавне штете 1.1. - 31.12.2022.	ТРС 1.1. - 31.12.2022.	Рацио штета 1.1. - 31.12.2022.	Рацио трошкова 1.1. - 31.12.2022.	Комбиновани рацио 1.1. - 31.12.2022.
а	1	2	3	4=2/1	5=3/1	6=4+5
01 Осигурање од последица незгоде	160.096.335	67.979.429	29.427.021	42,46%	18,38%	60,84%
02 Доброволно здравствено осигурање	4.127.867	2.702.526	2.259.734	65,47%	54,74%	120,21%
03 Осигурање моторних возила	442.300.390	271.025.784	124.687.502	61,28%	28,19%	89,47%
04 Осигурање шинских возила	17.744.207	-5.963.301	640.951	-33,61%	3,61%	-30,00%
05 Осигурање ваздухоплова	6.660.753	-190.531	-14.827.965	-2,86%	-222,62%	-225,48%
06 Осигурање пловних објеката	4.634.964	1.555.849	1.156.935	33,57%	24,96%	58,53%
07 Осигурање робе у превозу	17.155.299	3.001.533	-2.594.619	17,50%	-15,12%	2,38%
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	1.247.950.843	843.630.336	282.375.067	67,60%	22,63%	90,23%
09 Остала осигурања имовине	865.765.775	456.152.348	221.352.585	52,69%	25,57%	78,26%
10 Осигурање од одговорности због употребе мот. возила	531.491.215	205.873.136	264.848.340	38,74%	49,83%	88,57%
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздух.	2.586.159	-696.572	1.494.719	-26,93%	57,80%	30,87%
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних обј.	3.471.345	61.419	-3.168.060	1,77%	-91,26%	-89,49%
13 Осигурање од опште одговорности	44.762.054	4.125.510	-634	9,22%	0,00%	9,22%
14 Осигурање кредита	3.745.038	2.124.171	-1.228.463	56,72%	-32,80%	23,92%
15 Осигурање јемства	929.314	837.245	-1.288.963	90,09%	-138,70%	-48,61%
16 Осигурање финансијских губитака	9.926.148	5.304.141	1.812.041	53,44%	18,26%	71,70%
18 Осигурање помоћи на путовању	886.123	414.639	2.581.127	46,79%	291,28%	338,07%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.364.233.829	1.857.937.662	909.527.318	55,23%	27,04%	82,27%

Међугодишње промене рација штета, трошкова и комбинованог рација по активном послу

ВО	Активан посао 1.1. - 31.12.2022.			Активан посао 1.1. - 31.12.2021.			Промене рациа		
	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио
	1	2	3	4	5	6	7=1-4	8=2-5	9=3-6
01	42,12%	21,93%	64,05%	20,03%	33,78%	53,81%	22,09%	-11,85%	10,24%
02	99,59%	25,92%	125,51%	43,39%	4,01%	47,40%	56,20%	21,91%	78,11%
03	59,81%	29,16%	88,97%	61,59%	25,93%	87,52%	-1,78%	3,23%	1,45%
04	-21,15%	14,60%	-6,55%	104,01%	3,60%	107,61%	-125,16%	11,00%	-114,16%
05	-162,90%	6,01%	-156,89%	667,79%	3,96%	671,75%	-830,69%	2,05%	-828,64%
06	33,02%	38,98%	72,00%	34,85%	18,88%	53,73%	-1,83%	20,10%	18,27%
07	17,82%	13,73%	31,55%	10,12%	12,08%	22,20%	7,70%	1,65%	9,35%
08	42,99%	19,28%	62,27%	44,22%	21,09%	65,31%	-1,23%	-1,81%	-3,04%
09	53,49%	16,42%	69,91%	15,34%	13,52%	28,86%	38,15%	2,90%	41,05%
10	38,29%	47,15%	85,44%	9,33%	3,47%	12,80%	28,96%	43,68%	72,64%
11	0,75%	4,12%	4,87%	-4,70%	4,06%	-0,64%	5,45%	0,06%	5,51%
12	-57,85%	3,84%	-54,01%	33,77%	3,18%	36,95%	-91,62%	0,66%	-90,96%
13	13,53%	10,30%	23,83%	-29,59%	8,17%	-21,42%	43,12%	2,13%	45,25%
14	59,25%	24,11%	83,36%	22,36%	23,58%	45,94%	36,89%	0,53%	37,42%
15	102,30%	8,53%	110,83%	19,35%	18,48%	37,83%	82,95%	-9,95%	73,00%
16	2,81%	8,13%	10,94%	1,32%	6,38%	7,70%	1,49%	1,75%	3,24%
18	34,38%	28,85%	63,23%	34,79%	3,07%	37,86%	-0,41%	25,78%	25,37%
УК	40,07%	22,74%	62,81%	31,61%	15,58%	47,19%	8,46%	7,16%	15,62%

Међугодишње промене рација штета, трошкова и комбинованог рација у самопридржају

ВО	Самопридржај 1.1. - 31.12.2022.			Самопридржај 1.1. - 31.12.2021.			Промене рациа		
	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио
	1	2	3	4	5	6	7=1-4	8=2-5	9=3-6
01	42,46%	18,38%	60,84%	9,48%	31,88%	41,36%	32,98%	-13,50%	19,48%
02	65,47%	54,74%	120,21%	47,09%	25,96%	73,05%	18,38%	28,78%	47,16%
03	61,28%	28,19%	89,47%	69,54%	26,18%	95,72%	-8,26%	2,01%	-6,25%
04	-33,61%	3,61%	-30,00%	111,13%	3,15%	114,28%	-144,74%	0,46%	-144,28%
05	-2,86%	-222,62%	-225,48%	121,55%	11,94%	133,49%	-124,41%	-234,56%	-358,97%
06	33,57%	24,96%	58,53%	35,55%	19,09%	54,64%	-1,98%	5,87%	3,89%
07	17,50%	-15,12%	2,38%	-20,35%	-2,93%	-23,28%	37,85%	-12,19%	25,66%
08	67,60%	22,63%	90,23%	66,45%	25,57%	92,02%	1,15%	-2,94%	-1,79%
09	52,69%	25,57%	78,26%	68,05%	25,71%	93,76%	-15,36%	-0,14%	-15,50%
10	38,74%	49,83%	88,57%	-4,29%	-6,42%	-10,71%	43,03%	56,25%	99,28%
11	-26,93%	57,80%	30,87%	85,24%	18,15%	103,39%	-112,17%	39,65%	-72,52%
12	1,77%	-91,26%	-89,49%	8,06%	-3,61%	4,45%	-6,29%	-87,65%	-93,94%
13	9,22%	0,00%	9,22%	-74,48%	-7,12%	-81,60%	83,70%	7,12%	90,82%
14	56,72%	-32,80%	23,92%	22,64%	80,55%	103,19%	34,08%	-113,35%	-79,27%
15	90,09%	-138,70%	-48,61%	332,69%	4,34%	337,03%	-242,60%	-143,04%	-385,64%
16	53,44%	18,26%	71,70%	25,13%	2,25%	27,38%	28,31%	16,01%	44,32%
18	46,79%	291,28%	338,07%	43,31%	68,40%	111,71%	3,48%	222,88%	226,36%
УК	55,23%	27,04%	82,27%	61,46%	23,51%	84,97%	-6,23%	3,53%	-2,70%

Рацио штета за укупна неживотна осигурања по активном послу у 2022. години износи 40,07%, што представља повећање од 8,46% у односу на претходну годину. И поред забележеног повећања вредности рациа штета он се и даље налази на изузетно повољном нивоу.

Рацио штета у самопридржају у истом периоду износи 55,23% и нижи је за 6,23% у односу на исти период претходне године.

По активном послу готово на свим врстама осигурања, изузев врсте 02 Добровољно здравствено осигурање и врсте 15 Осигурање јемства, остварене су повољне вредности рација штета.

На врстама 02 и 15 су остварени неповољни рацио бројеви, али у апсолутном износу то нису износи који би могли да угрозе пословање. На врсти 02 разлика између меродавне премије и меродавних штета по активном послу је 346.327 динара док је у самопридржају 1.425.341 динар. Слично на врсти 15, меродавна премија је мања од меродавних штета по активном послу за 505.529 динара, док је у самопридржају већа за 92.069 динара. Ово су врсте осигурања са не тако високим обухватом, па неколико пријављених штета заједно са њиховим ефектом на обрачунске категорије могу да знатно покваре резултат. У претходној години на овим врстама осигурања је остварен повољан резултат.

На укупно позитиван закључак од нарочитог су утицаја остварене повољне вредности рација штета по активном послу на значајним врстама осигурања: 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности, 09 Остала осигурања имовине, 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила, 13 Осигурање од опште одговорности и 03 Осигурање моторних возила као и повољни показатељи рација штета забележени на низу мањих врста осигурања.

У самопридржају неповољан рацио штета остварен је на врсти 15 Осигурање јемства.

И поред виших рацио бројева у самопридржају у односу на активан посао, како на укупном нивоу, тако и по појединим значајним врстама осигурања, остварени резултати су повољни, обезбеђују позитиван резултат и стабилност пословања.

На укупан позитиван закључак, поред текућих повољних резултата, утиче и дугорочни тренд повољних рацио бројева, по активном послу, односно у самопридржају, на нивоу укупног портфеља и на нивоу значајних врста осигурања.

Рацио трошкова на нивоу неживотних осигурања је повољан, тако да за активан посао реосигурања износи 22,74% (повећање од 7,16%), односно у самопридржају 27,04% (повећање од 3,53%).

Повољне вредности рација штета у готово свим врстама осигурања, заједно са повољним вредностима рација трошкова резултирају повољним вредностима комбинованих рација на већини врста осигурања, односно нарочито на укупном нивоу, како за активан посао, тако и у самопридржају. Комбиновани рацио на нивоу неживотних осигурања по активном послу износи 62,81%, а у самопридржају је 82,27%.

Реализовани рацио бројеви укупног портфеља и у самопридржају указују да је Друштво способно да из премије реосигурања обезбеди покриће свих обавеза.

2. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Све техничке резерве утврђене су у складу са актуарском струком, прописима, Правилницима Друштва, уговорима о реосигурању и довољне су за трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора. Приликом обрачуна појединачних техничких резерви примењене су адекватне методе њиховог обрачуна.

Друштво располаже примереним, комплетним и тачним подацима на нивоу врсте осигурања на основу којих се обрачунавају техничке резерве. Интерни и екстерни подаци који се користе при обрачунама техничких резерви су конзистентни. Информациони систем обезбеђује конзистентност података, обрачуна, интерних и екстерних извештаја. Математичка резерва, преносна премија и износ резервације за настале пријављене штете се утврђују на основу података цедента и уговора о реосигурању. Обрачун насталих непријављених штета, резервације за трошкове решавања и исплате штета, резерви за неистекле ризике, резерви за бонусе и попусте и резерви за изравнање ризика обрачунавају се најмање по врстама осигурања, а у складу са Правилницима Друштва.

Анализом извршавања обавеза Друштва по уговорима у дужем временском периоду и поређењем обавеза из уговора са формираним техничким резервама није забележено систематско одступање. Техничке резерве су формиране у складу са обавезама из уговора.

Анализом и провером обрачунатих техничких резерви утврђена је њихова довољност, односно адекватност.

Укупне техничке резерве по активном послу на дан 31.12.2022. износе 4.584.399.208 динара, а у самопридржају 1.301.441.243 динара.

УКУПНЕ ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ ПО АКТИВНОМ И ПАСИВНОМ ПОСЛУ

Ред.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	1.429.456.839	1.340.924.819	88.532.020
2.	Укупно резервисане штете	3.128.093.054	1.921.066.870	1.207.026.184
3.	Математичка резерва	25.151.784	20.966.276	4.185.508
4.	Резерве за неистекле ризике	0	0	0
5.	РЗИР	1.697.531	0	1.697.531
6.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0
УКУПНО:		4.584.399.208	3.282.957.965	1.301.441.243

а) Техничке резерве животних осигурања на дан 31.12.2022.

Ред.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	0	0	0
2.	Укупно резервисане штете	21.258.269	18.874.438	2.383.831
3.	Математичка резерва	25.151.784	20.966.276	4.185.508
УКУПНО:		46.410.053	39.840.714	6.569.339

б) Техничке резерве неживотних осигурања на дан 31.12.2022.

Ред.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	1.429.456.839	1.340.924.819	88.532.020
2.	Укупно резервисане штете	3.106.834.785	1.902.192.432	1.204.642.353
3.	Резерве за неистекле ризике	0	0	0
4.	РЗИР	1.697.531	0	1.697.531
5.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0
УКУПНО:		4.537.989.155	3.243.117.251	1.294.871.904

Техничке резерве животних осигурања на дан 31.12.2022. по активном послу износе 46.410.053 динара, а неживотних осигурања 4.537.989.155 динара, односно у самопридржају респективно износе 6.569.339 динара и 1.294.871.904 динара.

Укупне техничке резерве на дан 31.12.2022. су за 160.062.750 динара (3,37%) ниже у односу на 31.12.2021. Резервисане штете су смањене за 341.586.192 динара (9,84%) док је преносна премија већа за 179.362.314 динара (14,35%). Техничке резерве у самопридржају су за 37.107.579 динара ниже у односу на крај претходне године.

2.1. ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА

Укупна преносна премија на дан 31.12.2022. износи 1.429.456.839 динара, а у самопридржају 88.532.020 динара. Цео износ укупне преносне премије и преносне премије у самопридржају односи се на неживотна осигурања.

Преносна премија 31.12.2022. и промена у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	Преносна премија 31.12.2022.	Преносна премија 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	748.333	1.008.595	-260.262	74,20
02 Добровољно здравствено осигурање	0	11.492.493	-11.492.493	0,00
03 Осигурање моторних возила	1.843.587	3.352.874	-1.509.287	54,99
04 Осигурање шинских возила	2.122.213	514.373	1.607.840	412,58
05 Осигурање ваздухоплова	232.052.841	49.289.068	182.763.773	470,80
06 Осигурање пловних објеката	139.038	0	139.038	0,00
07 Осигурање робе у превозу	20.201.835	10.038.616	10.163.219	201,24
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	355.422.604	211.314.446	144.108.158	168,20
09 Остала осигурања имовине	392.198.919	568.588.749	-176.389.830	68,98
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	3.719.600	3.637.826	81.774	102,25
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	106.201.911	42.414.492	63.787.419	250,39
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	12.928.209	12.396.747	531.462	104,29
13 Осигурање од опште одговорности	235.194.412	296.744.870	-61.550.458	79,26
14 Осигурање кредита	50.911	42.521	8.390	119,73
15 Осигурање јемства	0	0	0	0,00
16 Осигурање финансијских губитака	66.632.426	39.258.857	27.373.569	169,73
18 Осигурањев помоћи на путовању	0	0	0	0,00
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.429.456.839	1.250.094.527	179.362.312	114,35
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	0	0	0	0,00
УКУПНО	1.429.456.839	1.250.094.527	179.362.312	114,35

Највеће учешће у преносној премији по активном послу имају следеће врсте осигурања: Остала осигурања имовине (27,44%), Осигурање имовине од пожара и других опасности (24,86%), Осигурање од опште одговорности (16,45%) и Осигурање ваздухоплова (16,23%). Наведене врсте осигурања, уз осигурања везана за моторна возила, имају и највеће учешће у премији по активном послу.

Повећање преносне премије на дан 31.12.2022. у односу на 31.12.2021. износи 179.362.312 динара, односно 14,35%. Највећи раст забележен је на врсти 05 Осигурање ваздухоплова (182.763.773 динара), 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности (144.108.158 динара), врсти 11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова (63.787.419 динара) и 16 Осигурање финансијских губитака (27.373.569 динара). Значајније смањење преносне премије забележено је код врсте 09 Остала осигурања имовине за 176.389.830 динара и врсте 13 Осигурање од опште одговорности за 61.550.458 динара.

Коефицијент разграничења премије активног реосигурања (однос преносне премије и премије неживотних осигурања) у 2022. години износи 14,26%, што је ниже у односу на претходну годину, када је овај коефицијент износио 18,12%.

Премија, преносна премија и учешће преносне премије у премији 31.12.2022.

Врста осигурања		Обрачун премије у текућем обрачунском периоду			Преносна премија			Коефицијент разграничења активне премије
		Укупна премија		Укупна премија у самопридржају	Укупна преносна премија		Преносна премија у самопридржају	
		активан посао	пасиван посао		активан посао	пасиван посао		
01	Осигурање од последица незгоде	178.764.418	18.668.982	160.095.436	748.333	51.570	696.763	0,42%
02	Добровољно здравствено осигурање	72.754.104	68.996.962	3.757.142	0	0	0	0,00%
03	Осигурање моторних возила	565.063.518	123.940.089	441.123.429	1.843.587	1.542.545	301.042	0,33%
04	Осигурање шинских возила	24.207.312	5.235.598	18.971.714	2.122.213	545.671	1.576.542	8,77%
05	Осигурање ваздухоплова	325.584.155	295.514.685	30.069.470	232.052.841	207.369.549	24.683.292	71,27%
06	Осигурање пловних објеката	7.323.979	2.612.075	4.711.904	139.038	62.098	76.940	1,90%
07	Осигурање робе у превозу	164.532.556	147.113.299	17.419.257	20.201.835	16.598.153	3.603.682	12,28%
08	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2.985.278.911	1.729.896.505	1.255.382.406	355.422.604	324.340.896	31.081.708	11,91%
09	Остала осигурања имовине	2.602.915.628	1.777.234.387	825.681.241	392.198.919	388.612.062	3.586.857	15,07%
10	Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	1.671.740.124	1.140.167.253	531.572.871	3.719.600	2.912.274	807.326	0,22%
11	Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	195.765.624	191.026.336	4.739.288	106.201.911	103.922.003	2.279.908	54,25%
12	Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	29.475.775	25.979.697	3.496.078	12.928.209	12.411.450	516.759	43,86%
13	Осигурање од опште одговорности	566.533.633	520.043.092	46.490.541	235.194.412	216.369.288	18.825.124	41,51%
14	Осигурање кредита	317.512.853	313.759.425	3.753.428	50.911	0	50.911	0,02%
15	Осигурање јемства	21.933.844	21.004.530	929.314	0	0	0	0,00%
16	Осигурање финансијских губитака	234.390.230	224.173.894	10.216.336	66.632.426	66.187.260	445.166	28,43%
18	Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	58.110.299	886.123	0	0	0	0,00%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		10.022.773.086	6.663.477.108	3.369.296.978	1.429.466.839	1.340.924.819	88.632.020	14,26%
20	Осигурање живота	89.358.961	74.605.833	14.753.128	0	0	0	0,00%
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997.384	59.469.328	5.528.056	0	0	0	0,00%
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		164.356.345	134.075.161	20.281.184	0	0	0	0,00%
УКУПНО		10.177.129.431	6.797.562.269	3.379.577.162	1.429.466.839	1.340.924.819	88.632.020	14,06%

**Очекивани просечни број месеци трајања реосигуравајућег покрића након
обрачуна резерви за преносне премије неживотних осигурања³**

Врста осигурања	31.12.2022.	31.12.2021.
01 Осигурање од последица незгоде	3,6	4,6
02 Добровољно здравствено осигурање	0,0	5,0
03 Осигурање моторних возила	4,8	7,4
04 Осигурање шинских возила	4,6	1,9
05 Осигурање ваздухоплова	9,2	7,2
06 Осигурање пловних објеката	2,5	0,0
07 Осигурање робе у превозу	10,2	7,1
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	7,0	6,8
09 Остала осигурања имовине	13,5	19,1
10 Осигурање аутоодговорности	1,9	2,0
11 Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	7,1	7,5
12 Осигурање одг. због употребе пловних објеката	8,5	8,3
13 Осигурање опште одговорности	21,5	29,0
14 Осигурање кредита	8,7	8,7
15 Осигурање јемства	0,0	0,0
16 Осигурање финансијских губитака	7,1	6,5
17 Осигурање трошкова правне заштите	0,0	0,0
18 Осигурање помоћи на путовању	0,0	0,0
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	11,6	17,7

Обрачун преносне премије извршен је у складу са Правилником о образовању резерви за преносне премије Друштва којим се регулише њен обрачун, Одлуком о техничким резервама и законским прописима.

2.2. МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА

Учешће Друштва у математичкој резерви цедената (математичка резерва по активном послу) бележи се као учешће у преносној премији, која представља саставни део математичке резерве у осигурању живота. Дакле, Друштво учествује само у ризико делу премије животних осигурања, а не и у штедном из којег се формира чиста математичка резерва.

Укупна математичка резерва на дан 31.12.2022. износи 25.151.784 динара, а у самопридржају 4.185.508 динара.

Математичка резерва по активном и пасивном послу (у РСД)

Активна математичка резерва		Пасивна математичка резерва		Математичка резерва у самопридржају
Дунав	9.084.794	Hannover	7.867.174	1.217.620
Меркур	14.224.045	Gen Re	11.348.305	2.875.740
Grawe	1.842.945	Grazer	1.750.797	92.148
Укупно	25.151.784	Укупно	20.966.276	4.185.508

³ Очекивани просечан број месеци трајања реосигуравајућег покрића након дана обрачуна одређен је као пондерисани просек трајања након 31.12. где је као пондер узета активна преносна премија.

Промена математичке резерве 31.12.2022. у односу на 31.12.2021. (у РСД)

Цеденти	Активна математичка резерва 31.12.2022.	Активна математичка резерва 31.12.2021.	промена износ	промена индекс
Дунав	9.084.794	6.845.334	2.239.460	132,72%
Меркур	14.224.045	14.845.830	-621.785	95,81%
Grawe	1.842.945	1.749.903	93.042	105,32%
Укупно	25.151.784	23.441.067	1.710.717	107,30%

На дан 31.12.2022. бележи се повећање математичке резерве у односу на 31.12.2021. за 1.710.717 динара (7,30%).

Посматрано по цедентима износ математичке резерве у односу на 31.12.2021. расте код Дунав осигурања за 2.239.460 динара (32,72%) и Grawe осигурања за 93.042 динара (5,32%), док је код Меркур осигурања забележен пад од 621.785 динара, тј. 4,19%.

Математичка резерва 31.12.2022. у валути

Активна математичка резерва	РСД	EUR	CHF	Пасивна математичка резерва	РСД	EUR	CHF
Дунав	37.236	75.904	1.194	Hannover	32.528	65.574	1.185
Меркур		121.239		Gen Re		96.728	
Grawe		15.708		Grazer		14.923	
Укупно у валути	37.236	212.851	1.194	Укупно у валути	32.528	177.225	1.185

Математичка резерва 31.12.2022. у валути у самопридржају

Математичка резерва у самопридржају	РСД	EUR	CHF
Дунав	4.708	10.330	9
Меркур	0	24.511	0
Grawe	0	785	0
Укупно у валути	4.708	35.626	9

Математичка резерва реосигурања живота у самопридржају, утврђена је бордероима као разлика активне математичке резерве коју су обрачунали цеденти на основу уговора о реосигурању и пасивне математичке резерве у складу са уговорима о ретроцесији и самопридржајем Друштва.

Обрачун математичке резерве извршен је применом адекватних метода и у складу са актуарском струком, Правилником о образовању математичке резерве Друштва, Одлуком о техничким резервама и законским прописима.

2.3. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

Друштво је на дан 31.12.2022. по активном послу резервисало настале пријављене а нерешене штете према бордероима и закљученим уговорима о реосигурању са цедентима у укупном износу од 2.103.864.107 динара.

Резервација насталих пријављених а нерешених штета 31.12.2022. и промена у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	RENS 31.12.2022.	RENS 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	18.014.253	1.913.712	16.100.541	941,33
02 Добровољно здравствено осигурање	16.788.280	5.991.516	10.796.764	280,20
03 Осигурање моторних возила	40.741.600	35.699.926	5.041.674	114,12
04 Осигурање шинских возила	211.857	130.944	80.913	161,79
05 Осигурање ваздухоплова	56.728.678	52.471.039	4.257.639	108,11
06 Осигурање пловних објеката	1.190.741	309.967	880.774	384,15
07 Осигурање робе у превозу	300.690.031	315.585.440	-14.895.409	95,28
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	804.776.894	1.244.971.837	-440.194.943	64,64
09 Остала осигурања имовине	444.416.828	334.256.549	110.160.279	132,96
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	291.892.283	274.416.008	17.476.275	106,37
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	1.131.591	2.322.021	-1.190.430	48,73
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	0	17.012.072	-17.012.072	0,00
13 Осигурање од опште одговорности	29.369.683	15.271.535	14.098.148	192,32
14 Осигурање кредита	33.678.899	697.915	32.980.984	4.825,64
15 Осигурање јемства	46.959.143	47.117.731	-158.588	99,66
16 Осигурање финансијских губитака	429.198	3.454.676	-3.025.478	12,42
18 Осигурање помоћи на путовању	387.000	340.550	46.450	113,64
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.087.406.959	2.351.963.438	-264.556.479	88,75
20 Осигурање живота	7.767.554	3.619.145	4.148.409	214,62
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	8.689.594	12.284.874	-3.595.280	70,73
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	16.457.148	15.904.019	553.129	103,48
УКУПНО	2.103.864.107	2.367.867.457	-264.003.350	88,85

Посматрано у односу на крај 2021. године резервација насталих пријављених а нерешених штета смањена је за 264.003.350 динара, односно 11,15%.

Највеће смањење резервације пријављених неликвидираних штета се бележи код врсте осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности за 440.194.943 динара, највећим делом као последица решавања две значајне штете из резервације претходне године. На осталим врстама осигурања нису забележена материјално значајна смањења резервације у односу на крај године. Значајнији раст резервације пријављених неликвидираних штета остварен је код врсте 09 Остала осигурања имовине (110.160.279 динара), односно код врсте 14 Осигурање кредита (32.980.984 динара).

Друштво је према Правилнику о образовању резервисаних штета обрачунало резервисане настале непријављене штете у износу од 1.011.223.556 динара.

Резервација насталих непријављених штета 31.12.2022. и промена у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	INBR 31.12.2022. активно	INBR 31.12.2021. активно	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	7.093.958	1.030.229	6.063.729	688,58
02 Добровољно здравствено осигурање	17.522.755	2.607.847	14.914.908	671,92
03 Осигурање моторних возила	45.731.063	49.061.478	-3.330.415	93,21
04 Осигурање шинских возила	1.537.388	8.435.386	-6.897.998	18,23
05 Осигурање ваздухоплова	39.194.369	297.779.314	-258.584.945	13,16
06 Осигурање пловних објеката	264.802	237.529	27.273	111,48
07 Осигурање робе у превозу	34.242.000	33.234.878	1.007.122	103,03
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	249.116.914	276.979.082	-27.862.168	89,94
09 Остала осигурања имовине	303.160.819	178.816.830	124.343.989	169,54
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	250.608.459	203.879.536	46.728.923	122,92
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	596.080	232.189	363.891	256,72
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	2.971.688	9.354.248	-6.382.560	31,77
13 Осигурање од опште одговорности	18.243.161	3.293.489	14.949.672	553,92
14 Осигурање кредита	26.217.759	6.690.737	19.527.022	391,85
15 Осигурање јемства	6.751.515	4.774.146	1.977.369	141,42
16 Осигурање финансијских губитака	1.343.389	645.283	698.106	208,19
18 Осигурање помоћи на путовању	1.915.049	522.791	1.392.258	366,31
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.006.511.168	1.077.574.992	-71.063.824	93,41
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	4.712.388	5.545.165	-832.777	84,98
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	4.712.388	5.545.165	-832.777	84,98
УКУПНО	1.011.223.556	1.083.120.157	-71.896.601	93,36

Посматрано у односу на 31.12.2021. дошло је до смањење резервације за 71.896.601 динар (6,64%). Највеће смањење, од 258.584.945 динара, је на врсти осигурања 05 Осигурање ваздухоплова. На крају претходне године је резервација на овој врсти била неуобичајено висока као последица једног екстремног штетног догађаја решеног у 2021. години. Нешто више смањење у апсолутном износу од 27.862.168 динара забележено је и на врсти осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности. Најзначајнија повећања IBNR резервације су на врстама 09 Остала осигурања имовине и 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила за респективно 124.343.989 динара и 46.728.923 динара.

Резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета износи укупно 13.005.389 динара.

Резервација за трошкове у вези решавања и исплате штете утврђује се на основу учешћа остварених трошкова у укупно решеним штетама у претходној години и применом истог на резервисане штете на дан обрачуна.

**Резерве за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета 31.12.2022.
и промена у односу на 31.12.2021.**

Врста осигурања	Резервација трошкова 31.12.2022.	Резервација трошкова 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	104.370	15.648	88.722	666,99
02 Добровољно здравствено осигурање	143.534	46.328	97.206	309,82
03 Осигурање моторних возила	361.002	460.310	-99.308	78,43
04 Осигурање шинских возила	7.616	46.591	-38.975	16,35
05 Осигурање ваздухоплова	399.125	1.901.175	-1.502.050	20,99
06 Осигурање пловних објеката	4.995	2.916	2.079	171,30
07 Осигурање робе у превозу	1.388.527	1.893.614	-505.087	73,33
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	4.403.327	8.262.429	-3.859.102	53,29
09 Остала осигурања имовине	3.123.358	2.785.441	337.917	112,13
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	2.267.274	2.599.902	-332.628	87,21
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	6.700	0	6.700	0,00
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	12.763	143.784	-131.021	8,88
13 Осигурање од опште одговорности	199.471	100.903	98.568	197,69
14 Осигурање кредита	250.532	40.152	210.380	623,96
15 Осигурање јемства	227.322	249.480	-22.158	91,12
16 Осигурање финансијских губитака	7.415	21.862	-14.447	33,92
18 Осигурање помоћи на путовању	9.325	4.770	4.555	195,49
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	12.916.656	18.575.305	-5.658.649	69,54
20 Осигурање живота	32.610	19.707	12.903	165,47
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	56.123	96.619	-40.496	58,09
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	88.733	116.326	-27.593	76,28
УКУПНО	13.005.389	18.691.631	-5.686.242	69,58

У односу на 31.12.2022. резервација за трошкове је смањена за 5.686.242 динара. Најзначајније смањење резервације за трошкове је на врсти 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности (3.859.102 динара) и на врсти 05 Осигурање ваздухоплова (1.502.050 динара). Смањење је највећим делом последица смањења износа резервисаних штета (за 335.899.951 динар) који је основа за обрачун износа резервације за трошкове.

Укупне резервисане штете на дан 31.12.2022. износе 3.128.093.054 динара.

Укупна резервација штета 31.12.2022.

Шифра врсте	RBNS активно	IBNR активно	Резервације за трошкове ликвидације RBNS штета	Резервације за трошкове ликвидације IBNR штета	Укупне резервације за трошкове ликвидације штета	Укупно RBNS активне штете са резервацијом за трошкове ликвидације	Укупно IBNR активне штете са резервацијом за трошкове ликвидације	Укупно резервисане штете активно
01	18.014.253	7.093.958	74.882	29.488	104.370	18.089.135	7.123.446	25.212.581
02	16.788.280	17.522.755	70.230	73.303	143.534	16.858.510	17.596.058	34.454.569
03	40.741.600	45.731.063	170.086	190.916	361.002	40.911.686	45.921.979	86.833.665
04	211.857	1.537.388	922	6.694	7.616	212.779	1.544.082	1.756.861
05	56.728.678	39.194.369	236.042	163.083	399.125	56.964.720	39.357.452	96.322.172
06	1.190.741	264.802	4.086	909	4.995	1.194.827	265.711	1.460.538
07	300.690.031	34.242.000	1.246.570	141.957	1.388.527	301.936.601	34.383.957	336.320.558
08	804.776.894	249.116.914	3.362.479	1.040.848	4.403.327	808.139.373	250.157.762	1.058.297.135
09	444.416.828	303.160.819	1.856.761	1.266.597	3.123.358	446.273.589	304.427.416	750.701.005
10	291.892.283	250.608.459	1.219.906	1.047.368	2.267.274	293.112.189	251.655.827	544.768.016
11	1.131.591	596.080	4.388	2.312	6.700	1.135.979	598.392	1.734.371
12	0	2.971.688	0	12.763	12.763	0	2.984.451	2.984.451
13	29.369.683	18.243.161	123.043	76.429	199.471	29.492.726	18.319.590	47.812.315
14	33.678.899	26.217.759	140.870	109.662	250.532	33.819.769	26.327.421	60.147.190
15	46.959.143	6.751.515	198.747	28.575	227.322	47.157.890	6.780.090	53.937.980
16	429.198	1.343.389	1.795	5.619	7.415	430.993	1.349.008	1.780.002
18	387.000	1.915.049	1.568	7.757	9.325	388.568	1.922.806	2.311.374
НЖО	2.087.406.959	1.006.511.168	8.712.377	4.204.281	12.916.658	2.096.119.336	1.010.715.449	3.106.834.785
20	7.767.554	0	32.610	0	32.610	7.800.164	0	7.800.164
22	8.689.594	4.712.388	36.389	19.734	56.123	8.725.983	4.732.122	13.458.105
ЖО	16.457.148	4.712.388	68.999	19.734	88.733	16.526.147	4.732.122	21.258.269
Укупно	2.103.864.107	1.011.223.556	8.781.376	4.224.015	13.005.391	2.112.645.483	1.015.447.571	3.128.093.054

Резервација штета у самопридржају 31.12.2022.

Врста осигурања	Укупно резервисане штете - активно	RBNS пасивно	IBNR пасивно	Укупно резервисане штете - пасивно	Укупно резервисане штете у самопридржају
01 Осигурање од последица незгоде	25.212.581	1.103.606	873.714	1.977.320	23.235.261
02 Доброволно здравствено осигурање	34.454.569	16.206.400	16.992.094	33.198.494	1.256.075
03 Осигурање моторних возила	86.833.665	818.605	7.347.812	8.166.417	78.667.248
04 Осигурање шинских возила	1.756.861	61.686	546.836	608.522	1.148.339
05 Осигурање ваздухоплова	96.322.172	55.577.490	38.553.085	94.130.575	2.191.597
06 Осигурање пловних објеката	1.460.538	0	74.270	74.270	1.386.268
07 Осигурање робе у превозу	336.320.558	239.388.267	27.834.814	267.223.081	69.097.477
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1.058.297.135	316.485.816	119.659.143	436.144.959	622.152.177
09 Остала осигурања имовине	750.701.005	366.359.506	205.424.563	571.784.069	178.916.936
10 Осигурање од одгов. због употребе мот. возила	544.768.016	178.149.180	197.357.228	375.506.408	169.261.608
11 Осигурање од одгов. због употребе ваздух.	1.734.371	550.405	477.738	1.028.143	706.228
12 Осигурање од одгов. због употребе пловних обј.	2.984.451	0	2.802.340	2.802.340	182.111
13 Осигурање од опште одговорности	47.812.315	28.519.440	17.400.141	45.919.581	1.892.734
14 Осигурање кредита	60.147.190	33.250.000	25.965.519	59.215.519	931.671
15 Осигурање јемства	53.937.980	111.326	1.968.933	2.080.259	51.857.721
16 Осигурање финансијских губитака	1.780.002	0	70.115	70.115	1.709.887
18 Осигурање помоћи на путовању	2.311.374	379.260	1.883.099	2.262.359	49.015
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.106.834.785	1.236.960.987	665.231.444	1.902.192.431	1.204.642.353
20 Осигурање живота	7.800.164	6.839.945	0	6.839.945	960.219
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	13.458.105	7.672.175	4.362.318	12.034.493	1.423.612
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	21.258.269	14.512.120	4.362.318	18.874.438	2.383.831
УКУПНО	3.128.093.054	1.251.473.107	669.593.762	1.921.066.869	1.207.026.184

Учешће ретроцесионара у резервацији штета износи 1.921.066.869 динара, тако да су резервисане штете у самопридржају 1.207.026.184 динара.

Укупна резервација штета 31.12.2022. и промене у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	Резервација штета 31.12.2022.	Резервација штета 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	25.212.581	2.959.589	22.252.992	851,89
02 Доброволно здравствено осигурање	34.454.569	8.645.691	25.808.878	398,52
03 Осигурање моторних возила	86.833.665	85.221.714	1.611.951	101,89
04 Осигурање шинских возила	1.756.861	8.612.921	-6.856.060	20,40
05 Осигурање ваздухоплова	96.322.172	352.151.528	-255.829.356	27,35
06 Осигурање пловних објеката	1.460.538	550.412	910.126	265,35
07 Осигурање робе у превозу	336.320.558	350.713.932	-14.393.374	95,90
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1.058.297.135	1.530.213.348	-471.916.213	69,16
09 Остала осигурања имовине	750.701.005	515.858.820	234.842.185	145,52
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	544.768.016	480.895.446	63.872.570	113,28
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	1.734.371	2.554.210	-819.839	67,90
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	2.984.451	26.510.104	-23.525.653	11,26
13 Осигурање од опште одговорности	47.812.315	18.665.927	29.146.388	256,15
14 Осигурање кредита	60.147.190	7.428.804	52.718.386	809,65
15 Осигурање јемства	53.937.980	52.141.357	1.796.623	103,45
16 Осигурање финансијских губитака	1.780.002	4.121.821	-2.341.819	43,18
18 Осигурање помоћи на путовању	2.311.374	868.111	1.443.263	266,25
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.106.834.783	3.448.113.735	-341.278.952	90,10
20 Осигурање живота	7.800.164	3.638.852	4.161.312	214,36
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	13.458.105	17.926.658	-4.468.554	75,07
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	21.258.269	21.565.510	-307.242	98,58
УКУПНО	3.128.093.052	3.469.679.245	-341.586.194	90,16

Резервација штета у самопридржају 31.12.2022. и промене у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	Резервација штета у самопридржају 31.12.2022.	Резервација штета у самопридржају 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	23.235.261	768.096	22.467.165	3.025,05
02 Доброволно здравствено осигурање	1.256.075	474.156	781.919	264,91
03 Осигурање моторних возила	78.667.248	85.185.100	-6.517.852	92,35
04 Осигурање шинских возила	1.148.339	8.439.089	-7.290.750	13,61
05 Осигурање ваздухоплова	2.191.597	2.632.398	-440.801	83,25
06 Осигурање пловних објеката	1.386.268	550.413	835.855	251,86
07 Осигурање робе у превозу	69.097.477	69.039.520	57.957	100,08
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	622.152.177	591.854.578	30.297.599	105,12
09 Остала осигурања имовине	178.916.936	195.063.870	-16.146.934	91,72
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	169.261.808	149.546.848	19.714.760	113,18
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	706.228	1.411.838	-705.610	50,02
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	182.111	534.375	-352.264	34,08
13 Осигурање од опште одговорности	1.892.734	1.077.314	815.420	175,69
14 Осигурање кредита	931.671	563.750	367.921	165,26
15 Осигурање јемства	51.857.721	52.085.221	-227.500	99,56
16 Осигурање финансијских губитака	1.709.887	4.121.821	-2.411.934	41,48
18 Осигурање помоћи на путовању	49.014	22.037	26.977	222,42
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.204.642.353	1.163.370.424	41.271.929	103,55
20 Осигурање живота	960.219	577.546	382.673	166,26
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	1.423.612	1.572.371	-148.759	90,54
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.383.831	2.149.917	233.914	110,88
УКУПНО	1.207.026.184	1.165.520.341	41.505.843	103,56

Укупна резервација је забележила смањење у односу на крај 2021. године од 341.586.194 динара (9,84%), док су резервисане штете у самопридржају повећане за 41.505.843 динара (3,56%).

Друштво није имало ни једну рентну штету.

Наплаћена регресна потраживања нису имала утицај на обрачун резервације штета. Такође дисконтовање није вршено, па по том основу нема утицаја на утврђени ниво резервације.

Резервација штета извршена је у складу са актуарском струком, Правилником о образовању резервисаних штета Друштва, Одлуком о техничким резервама и законским прописима.

2.4. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Резерве за неистекле ризике на дан 31.12.2022. нису формиране.

Према Правилнику о образовању резерви за неистекле ризике Друштво образује ове резерве у износу изнад резерви за преносне премије за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду по активним уговорима.

Друштво образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по активним уговорима виши од износа резерви за преносне премије.

Износ резерви за неистекле ризике 31.12.2022. и промене у односу на 31.12.2021.

Врста осигурања	URR 31.12.2022.	URR 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	0	0	0	
02 Добровољно здравствено осигурање	0	0	0	
03 Осигурање моторних возила	0	0	0	
04 Осигурање шинских возила	0	0	0	
05 Осигурање ваздухоплова	0	0	0	
06 Осигурање пловних објеката	0	0	0	
07 Осигурање робе у превозу	0	0	0	
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	0	0	0	
09 Остала осигурања имовине	0	0	0	
10 Осигурање од одговор. због употребе мот. возила	0	0	0	
11 Осигурање од одговор. због употребе ваздух.	0	0	0	
12 Осигурање од одговор. због употребе пловних обј.	0	0	0	
13 Осигурање од опште одговорности	0	0	0	
14 Осигурање кредита	0	0	0	
15 Осигурање јемства	0	0	0	
16 Осигурање финансијских губитака	0	0	0	
18 Осигурање помоћи на путовању	0	0	0	
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	0	0	0	
УКУПНО	0	0	0	0,00

С обзиром да ни на крају претходне године нису формиране ове резерве, није било промене износа ових резерви у односу на 31.12.2021.

Очекивани износ штета се утврђује као производ преносне премије и рача штета добијеног као однос просечних меродавних штета и просечне меродавне премије у последње три године.

Очекивани износ трошкова добијен је као производ преносне премије и рача трошкова. Рацио трошкова добијен је као количник збира трошкова прибаве, управе и осталих трошкова спровођења осигурања са једне стране и меродавне премије у 2022. години са друге.

Очекивани износи штета и трошкова по врстама осигурања

Шифра врсте	Меродавна премија у извештајном периоду	Преносна премија, на крају текућег периода	Рацио очекиваних штета	Рацио очекиваних трошкова	Очекиване штете	Очекивани трошкови	СТАЊЕ URR
01	179.024.681	748.333	39,67%	21,93%	296.856	164.118	0
02	84.246.597	0	65,32%	25,92%	0	0	0
03	566.572.805	1.843.587	61,65%	29,16%	1.136.606	537.598	0
04	22.599.472	2.122.213	29,25%	14,60%	620.826	309.918	0
05	142.820.382	232.052.841	60,09%	6,01%	139.441.691	13.944.400	0
06	7.184.941	139.038	24,87%	38,98%	34.582	54.197	0
07	154.369.337	20.201.835	19,16%	13,73%	3.870.642	2.773.901	0
08	2.841.170.754	355.422.604	57,96%	19,28%	206.002.249	68.516.398	0
09	2.779.305.458	392.198.919	38,82%	16,42%	152.267.448	64.408.279	0
10	1.671.658.350	3.719.600	35,09%	47,15%	1.305.219	1.753.662	0
11	131.978.205	106.201.911	17,65%	4,12%	18.741.121	4.371.751	0
12	28.944.312	12.928.209	28,53%	3,84%	3.688.507	496.032	0
13	628.084.091	235.194.412		10,30%	0	24.221.799	0
14	317.504.463	50.911	37,28%	24,11%	18.978	12.277	0
15	21.933.844	0	45,20%	8,53%	0	0	0
16	207.016.660	66.632.426	1,23%	8,13%	820.295	5.414.338	0
18	58.996.422	0	35,68%	28,85%	0	0	0
22	64.997.384	0	32,13%	47,24%	0	0	0
УКУПНО	9.908.408.158	1.429.456.839			528.245.019	186.978.667	0

Приликом обрачуна резерви за неистекле ризике примењене су адекватне методе које су у складу са актуарском струком, струком осигурања и законским прописима.

Резерве за неистекле ризике формиране су у складу са Правилником о образовању резерви за неистекле ризике, Одлуком о техничким резервама и другим законским прописима.

2.5. РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАВАЊЕ РИЗИКА

На дан 31.12.2022. према Правилнику о образовању резерви за изравнавање ризика, а у складу са Одлуком о техничким резервама НБС и законским прописима, Друштво је обрачунало резерве за изравнавање ризика само у врсти осигурања кредита у износу од 1.697.531 динар.

Стање и међугодишња промена резерви за изравнавање ризика

Врста осигурања	РЗИР 31.12.2022.	РЗИР 31.12.2021.	Промена	
			износ	индекс
14 Осигурање кредита	1.697.531	1.247.120	450.411	136,12%

Приликом обрачуна 31.12.2022. резерве за изравнавање ризика код осигурања кредита увећане су за 450.411 динара (36,12%) у односу на крај претходне године.

Резерве за изравнавање ризика формиране су у складу са Правилником о образовању резерви за изравнавање ризика, Одлуком о техничким резервама и другим законским прописима.

2.6. РЕЗЕРВЕ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

Друштво у претходним пословним годинама није имало снижење премије по раније закљученим уговорима, нити поврат дела премија у обрачунском периоду за непотрошено време трајања осигурања због превременог престанка осигурања а који нису садржани у резервама за преносне премије. Такође, ни једним уговором није предвиђена обавеза Друштва да обрачунава и исплаћује добит, тако да су на дан 31.12.2022. резерве за бонусе и попусте једнаке 0, колико су износиле и на крају 2021. године.

Приликом утврђивања резервације Друштво је поштовало Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте и Одлуку о техничким резервама и законску регулативу.

Друштво не формира друге техничке резерве, као ни резерве за тонтине и осигурање код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику пошто цеденти Друштва не спроводе ове врсте осигурања.

2.7. РЕЗУЛТАТИ ПОРЕЂЕЊА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ СА ИСКУСТВОМ

Друштво је на дан 31.12.2022. у складу са Упутством за поређење техничких резерви са искуством, извршило поређење утврђеног износа техничких резерви 31.12.2021. и коришћених претпоставки са искуством. Поређење са искуством извршено је за сваку техничку резерву која чини више од 5% укупних техничких резерви, при чему укупан износ техничких резерви који се пореди са искуством не може бити мањи од 90% укупних техничких резерви. На основу задатог критеријума извршено је поређење 99,48% техничких резерви

утврђених на дан 31.12.2021. Поређене су са искуством резерве за преносну премију и резерве за штете, по врстама осигурања и укупно.

Структура техничких резерви на дан 31.12.2021.

Ред.бр.	Врста техничких резерви	Износ	Учешће у укупним ТР
1.	Преносна премија	1.250.094.525	26,35%
2.	Укупно резервисане штете	3.469.679.246	73,13%
3.	Математичка резерва	23.441.067	0,49%
4.	Резерве за неистекле ризике	0	0,00%
5.	РЗИР	1.247.120	0,03%
УКУПНО		4.744.461.958	100,00%

Друштво врши анализу узрока одступања техничких резерви са искуством у циљу утврђивања да ли је дошло до систематског одступања.

2.7.1. Преносна премија

У циљу поређења техничких резерви у делу преносне премије и резерви за неистекле ризике са искуством, претпоставке које се односе на очекиване штете и трошкове, а чији је начин утврђивања објашњен у делу који се односи на обрачун резерви за неистекле ризике, као формирана резерва за преносне премије и резерве за неистекле ризике пореде се са искуственим подацима из 2022. године, односно са оствареним расходима по основу штета и оствареним трошковима у 2022. години, по врстама осигурања.

Сагласно Упутству за поређење техничких резерви са искуством у случају да су резерве прецењене за више од 30% на дан 31.12.2021. или у случају да су резерве потцењене за више од 10% код било које врсте, потребно је извршити анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање. При томе се по врстама осигурања, осим релативног одступања кумулативно посматра и апсолутни износ одступања до $\pm 5\%$ укупне резерве за преносну премију на 31.12.2021, пошто велика релативна одступања у апсолутном износу не морају представљати материјално значајну вредност.

Поређење преносне премије са искуством збирно по свим врстама осигурања показало је да су укупне резерве за преносне премије (збир преносних премија и резерви за неистекле ризике) на дан 31.12.2021. године биле потцењене у износу од 2.931.735 динара односно 0,23%, тако да се може закључити да су коришћене реалне претпоставке у прошлогодишњем обрачуну.

Приликом израде run off теста на врсти осигурања 05 искључен је ефекат екстремне штета која је искључена и из обрачуна резерви за неистекле ризике на 31.12.2021. на ратио штета у 2022. години кроз учешће у резервисаним штетама на почетку године. Ефекат нема утицај на резултат и извршен је само због доследности приликом обрачуна. Без искључења овог ефекта ратио штета на овој врсти осигурања износи -162,90% док је после искључења он једнак 3,52%.

Поређење преносне премије и резерви за неистекле ризике са искуством

Врста осигурања	Очекивани комбиновани ратио за URR 31.12.2021	Преносна премија (UPR) 31.12.2021.	Резерве за неистекле ризике (URR) 31.12.2021.	UPR + URR 31.12.2021.	Остварени ратио штета у 2022.	Остварени ратио трошкова у 2022.	Остварени комбиновани ратио у 2022.	Остварени URR који се односи на 31.12.2021.	UPR + остварени URR 31.12.2021.	Разлика резервације и остварења	Релативни однос укупних резервација и остварења	Услов за одступање веће од +/-5%
а	1	2	3	4	5	6	7	9	10 = 2+9	11 = 4-10	11 = 4/10	12
01	70,21%	1.008.595	0	1.008.595	42,12%	21,93%	64,05%	0	1.008.595	0	100,00%	0,00%
02	33,74%	11.492.493	0	11.492.493	99,59%	25,92%	125,51%	2.931.735	14.424.228	-2.931.735	79,67%	-0,23%
03	90,22%	3.352.874	0	3.352.874	59,81%	29,16%	88,97%	0	3.352.874	0	100,00%	0,00%
04	43,10%	514.373	0	514.373	-21,15%	14,60%	-6,55%	0	514.373	0	100,00%	0,00%
05	93,89%	49.289.067	0	49.289.067	3,52%	6,01%	9,53%	0	49.289.067	0	100,00%	0,00%
06	60,96%	0	0	0	33,02%	38,98%	72,00%	0	0	0		0,00%
07	55,15%	10.038.616	0	10.038.616	17,82%	13,73%	31,55%	0	10.038.616	0	100,00%	0,00%
08	79,38%	211.314.446	0	211.314.446	42,99%	19,28%	62,27%	0	211.314.446	0	100,00%	0,00%
09	38,71%	568.588.749	0	568.588.749	53,49%	16,42%	69,91%	0	568.588.749	0	100,00%	0,00%
10	29,46%	3.637.826	0	3.637.826	38,29%	47,15%	85,44%	0	3.637.826	0	100,00%	0,00%
11	24,28%	42.414.492	0	42.414.492	0,75%	4,12%	4,87%	0	42.414.492	0	100,00%	0,00%
12	65,34%	12.396.747	0	12.396.747	-57,85%	3,84%	-54,01%	0	12.396.747	0	100,00%	0,00%
13	12,14%	296.744.870	0	296.744.870	13,53%	10,30%	23,83%	0	296.744.870	0	100,00%	0,00%
14	44,26%	42.521	0	42.521	59,25%	24,11%	83,36%	0	42.521	0	100,00%	0,00%
15	24,05%	0	0	0	102,30%	8,53%	110,83%	0	0	0		0,00%
16	16,37%	39.258.857	0	39.258.857	2,81%	8,13%	10,94%	0	39.258.857	0	100,00%	0,00%
17	0,00%	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0		0,00%
18	42,36%	0	0	0	34,38%	28,85%	63,23%	0	0	0		0,00%
22	67,23%	0	0	0	43,67%	47,24%	90,91%	0	0	0		0,00%
		1.250.094.525	0	1.250.094.525					1.253.026.260	-2.931.735	99,77%	-0,23%

Резултати поређења износа преносне премије и резерви за неистекле ризике по врстама осигурања и претпоставки и података коришћених у њиховом обрачуна са искуством су у прихватљивим границама и није утврђено њихово значајно одступање у апсолутним износима, као ни систематско одступање.

2.7.2. Резервација штета

Друштво посебно обрачунава и исказује резерве за настале пријављене а нерешене штете, резерве за настале непријављене штете и резерве за трошкове у вези са решавањем штета. Поређење резервисаних штета са искуством извршено је посебно за сваку од наведених категорија *Run off* анализом и укупно.

У случају да су укупне резерве потцењене за више од 10% Друштво врши анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање.

Поређење резервисаних штета са искуством је показало суфицит укупних резервисаних штета од 3,15%, односно 109.299.570 динара.

Сагласно Упутству за поређење техничких резерви са искуством у случају да постоји потцењеност резервације више од 20% у некој врсти осигурања која има учешће преко 5%⁴ од укупне резервације штета која се пореди са искуством (стање на дан 31.12.2021), потребно је извршити анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање.

Резултати поређења са искуством по врстама осигурања и укупно дати су у наставку.

⁴ Велика релативна одступања не морају представљати значајан апсолутни износ па се стога користи овај критеријум.

Поређење укупних резервисаних штета са искуством

Врста осигурања	Укупна резервација штета на 31.12.2021.	Штете које су биле резервисане на 31.12.2021.				RUN - OFF		учешће врсте осигурања у укупној резервацији штета 31.12.2021.
		Решене штете у 2022.	Трошкови решавања штета (за штете из 2)	Резервисане RBNS и IBNR на 31.12.2022.	Резервација за трошкове решавања на 31.12.2023. (за штете из 4)	Укупан RUN - OFF (износ)	Укупан RUN - OFF (у %)	
а	1	2	3	4	5	6 = 1- (2+3+4+5)	7 = 6/1	8
01	2.959.588	1.211.859	5.037	428.818	1.783	1.312.091	44,33%	0,09%
02	8.645.691	17.863.782	74.730	19.396.286	81.141	-28.770.247	-332,77%	0,25%
03	85.221.714	35.754.680	149.267	12.024.078	50.198	37.243.492	43,70%	2,46%
04	8.612.921	1.617.396	7.042	1.090.647	4.749	5.893.086	68,42%	0,25%
05	352.151.528	2.319.996	9.653	83.097.026	345.757	266.379.095	75,64%	10,15%
06	550.413	221.448	760	415.683	1.427	-88.905	-16,15%	0,02%
07	350.713.933	28.427.178	117.851	317.488.824	1.316.213	3.363.867	0,96%	10,11%
08	1.530.213.348	853.920.451	3.567.809	583.185.697	2.436.638	87.102.754	5,69%	44,10%
09	515.858.820	255.047.186	1.065.580	450.731.532	1.883.143	-192.868.621	-37,39%	14,87%
10	480.895.446	12.969.161	54.202	488.651.521	2.042.222	-22.821.660	-4,75%	13,86%
11	2.554.210	1.804.913	7.000	1.727.671	6.700	-992.074	-38,84%	0,07%
12	26.510.104	6.612.738	28.402	0	0	19.868.964	74,95%	0,76%
13	18.665.927	36.628.486	153.453	26.338.413	110.343	-44.564.768	-238,75%	0,54%
14	7.428.803	341.951	1.430	38.260.407	160.033	-31.335.018	-421,80%	0,21%
15	52.141.357	109.885	465	47.116.533	199.413	4.715.061	9,04%	1,50%
16	4.121.821	4.255.804	17.802	1.408.167	5.890	-1.565.842	-37,99%	0,12%
18	868.110	0	0	159.140	645	708.326	81,59%	0,03%
20	3.638.853	5.508.896	23.128	1.162.090	4.879	-3.060.140	-84,10%	0,10%
22	17.926.658	5.058.526	21.183	4.049.881	16.960	8.780.108	48,98%	0,52%
УКУПНО	3.469.679.245	1.269.674.335	5.304.794	2.076.732.413	8.668.133	109.299.570	3,15%	100,00%

Поређење RBNS штета са искуством

Врста осигурања	RBNS 31.12.2021.	Решене штете у 2022. (биле у RBNS 31.12.2021.)	RBNS на 31.12.2022. за штете из RBNS 31.12.2021.	Укупан RUN - OFF (износ)	Укупан RUN - OFF (у %)
	1	2	3	4 = 1- (2+3)	5 = 4/1
01 Осигурање од последица незгоде	1.913.712	1.031.373	315.216	567.123	29,63%
02 Добровољно здравствено осигурање	5.991.516	9.961.741	131.440	-4.101.665	-68,46%
03 Осигурање моторних возила	35.699.926	22.032.780	8.024.399	5.642.747	15,81%
04 Осигурање шинских возила	130.944	530.194	19.945	-419.195	-320,13%
05 Осигурање ваздухоплова	52.471.039		55.614.115	-3.143.076	-5,99%
06 Осигурање пловних објеката	309.967	193.574	384.342	-267.949	-86,44%
07 Осигурање робе у превозу	315.585.440	24.785.060	291.250.836	-450.456	-0,14%
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	1.244.971.837	826.315.812	447.539.623	-28.883.597	-2,32%
09 Остала осигурања имовине	334.256.549	161.626.371	125.842.698	46.787.480	14,00%
10 Осигурање од одг. због употребе мот. возила	274.416.008	12.473.593	266.847.861	-4.905.446	-1,79%
11 Осигурање од одг. због употребе ваздух.	2.322.021	356.447	1.131.591	833.983	35,92%
12 Осигурање од одг. због употребе пловних обј.	17.012.072			17.012.072	100,00%
13 Осигурање од опште одговорности	15.271.535	2.509.964	1.861.191	10.900.381	71,38%
14 Осигурање кредита	697.915	469.277		228.637	32,76%
15 Осигурање јемства	47.117.731		46.839.004	278.726	0,59%
16 Осигурање финансијских губитака	3.454.676	3.322.892	117.469	14.315	0,41%
18 Осигурање помоћи на путовању	340.550		16.000	324.550	95,30%
20 Осигурање живота	3.619.145	2.740.151	589.734	289.260	7,99%
22 Допунско осигурање уз осиг. живота	12.284.874	5.052.639	3.590.685	3.641.551	29,64%
УКУПНО	2.367.867.457	1.073.401.868	1.250.116.149	44.349.440	1,87%

Поређење IBNR штета са искуством

Врста осигурања	IBNR 31.12.2021.	Решене штете у 2022. настале пре 31.12.2021. а пријављене у 2022.	IBNR на 31.12.2022. за штете настале пре 31.12.2021. а пријављене у 2022.	IBNR на 31.12.2022. за штете настале пре 31.12.2021. а нису пријављене	Укупан RUN - OFF (износ)	Укупан RUN - OFF (у %)
	1	2	3	4	5 = 1 - (2+3+4)	6 = 5/1
01 Осигурање од последица незгоде	1.030.229	180.486		113.602	736.140	71,45%
02 Добровољно здравствено осигурање	2.607.847	7.902.040	15.962.520	3.302.326	-24.559.040	-941,74%
03 Осигурање моторних возила	49.061.478	13.721.900	2.280.772	1.718.906	31.339.900	63,88%
04 Осигурање шинских возила	8.435.386	1.087.202	63.840	1.006.862	6.277.482	74,42%
05 Осигурање ваздухоплова	297.779.314	2.319.996		27.482.911	267.976.407	89,99%
06 Осигурање пловних објеката	237.529	27.874		31.341	178.314	75,07%
07 Осигурање робе у превозу	33.234.878	3.642.117	2.353.154	23.884.834	3.354.773	10,09%
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	276.979.082	27.604.639	50.087.603	85.558.471	113.728.368	41,06%
09 Остала осигурања имовине	178.816.830	93.420.816	261.317.613	63.571.220	-239.492.819	-133,93%
10 Осигурање од одг. због употребе мот. возила	203.879.536	495.567	7.446.062	214.357.598	-18.419.691	-9,03%
11 Осигурање од одг. због употребе ваздух	232.189	1.448.466		596.080	-1.812.357	-780,55%
12 Осигурање од одг. због употребе пловних обј.	9.354.248	6.612.738		0	2.741.510	29,31%
13 Осигурање од опште одговорности	3.293.489	34.118.522	13.035.908	11.441.314	-55.302.255	-1679,14%
14 Осигурање кредита	6.690.737	-127.327	33.600.000	4.660.407	-31.442.344	-469,94%
15 Осигурање јемства	4.774.146	109.885	34.162	243.367	4.386.732	91,89%
16 Осигурање финансијских губитака	645.283	932.911	311.729	978.969	-1.578.326	-244,59%
18 Осигурање помоћи на путовању	522.791			143.140	379.651	72,62%
20 Осигурање живота		2.768.744	572.356	0	-3.341.101	
22 Допунско осигурање уз осиг. живота	5.545.165	5.888		459.196	5.080.082	91,61%
УКУПНО	1.083.120.157	196.272.466	387.065.721	439.550.543	60.231.426	5,56%

Поређење резервација за трошкове решавања штета са искуством

Врста осигурања	Укупна резервација за трошкове решавања 31.12.2021.	Трошкови решавања штета настали у вези решавања штета које су биле резервисане 31.12.2021.	Резервација за трошкове решавања штета 31.12.2022. а које су биле резервисане 31.12.2021.	Укупан RUN - OFF (износ)	Укупан RUN - OFF (у %)
	1	2	3	4 = 1 - (2+3)	5 = 4/1
01 Осигурање од последица незгоде	15.648	5.037	1.783	8.828	56,42%
02 Добровољно здравствено осигурање	46.328	74.730	81.141	-109.542	-236,45%
03 Осигурање моторних возила	460.310	149.267	50.198	260.846	56,67%
04 Осигурање шинских возила	46.591	7.042	4.749	34.800	74,69%
05 Осигурање ваздухоплова	1.901.175	9.653	345.757	1.545.764	81,31%
06 Осигурање пловних објеката	2.916	760	1.427	730	25,03%
07 Осигурање робе у превозу	1.893.614	117.851	1.316.213	459.550	24,27%
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	8.262.430	3.567.809	2.436.638	2.257.983	27,33%
09 Остала осигурања имовине	2.785.441	1.065.580	1.883.143	-163.282	-5,86%
10 Осигурање од одг. због употребе мот. возила	2.599.902	54.202	2.042.222	503.477	19,37%
11 Осигурање од одг. због употребе ваздух		7.000	6.700	-13.700	
12 Осигурање од одг. због употребе пловних обј.	143.784	28.402	0	115.382	80,25%
13 Осигурање од опште одговорности	100.903	153.453	110.343	-162.894	-161,44%
14 Осигурање кредита	40.152	1.430	160.033	-121.311	-302,13%
16 Осигурање финансијских губитака	21.862	17.802	5.890	-1.831	-8,37%
18 Осигурање помоћи на путовању	4.770	0	645	4.125	86,49%
20 Осигурање живота	19.707	23.128	4.879	-8.299	-42,11%
22 Допунско осигурање уз осиг. живота	96.619	21.183	16.960	58.476	60,52%
УКУПНО	18.691.631	5.304.794	8.668.133	4.718.704	25,25%

Проценом довољности резервације штета утврђена је њена укупна прецењеност од 109.299.570 динара односно 3,15%. Поређењем појединих компоненти резервисаних штета са искуством установљена је прецењеност резервације за настале пријављене а нерешене штете за 1,87%, односно 44.349.440 динара, прецењеност резервације за настале а непријављене штете за 5,56%, односно 60.231.426 динара и прецењеност резервације за трошкове у вези са решавањем штета за 4.718.704 односно 25,25%.

Учешће врсте осигурања у укупној резервацији штета 31.12.2021. од преко 5% имају врсте 05 Осигурање ваздухоплова (10,15%), 07 Осигурање робе у превозу (10,11%), 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности (44,10%), 09 Остала осигурања имовине (14,87%) и 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила (13,86%). Код ових пет врста осигурања *run off* тест је показао да је резервација на дан 31.12.2021. била довољна на врстама 05, 07 и 08 док није била довољна на врстама 09 и 10.

Једини значајан дефицит у апсолутном износу од 192.868.621 динар остварен је на врсти осигурања 09 Остала осигурања имовине. Узрок оствареног дефицита је највећим делом последица три резервисане штете из два штетна догађаја која су настала у јулу 2020. и јануару 2021. а штете су пријављене у 2022. години. Износ резервације за ове три штете је 217.316.503 динара, док је износ у самопридржају Друштва 6.642.334 динара. Због тога је закључак да остварени дефицит није систематске природе и не захтева измену Правилника о образовању резервисаних штета.

Значајније вредности дефицита у апсолутном износу остварене су на врстама осигурања 13 Осигурање од опште одговорности (44.564.768 динара), 14 Осигурање кредита (31.335.018 динара), 02 Добровољно здравствено осигурања (28.770.247 динара) и 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила (22.821.660 динара). Потребно је праћење у наредним годинама резултата *run off* теста на врстама осигурања која су ове године забележила дефицит.

Висока вредност суфицита од 266.379.095 динара остварена је на врсти осигурања 05 Осигурање ваздухоплова, као последица утицаја једног штетног догађаја у претходној години (решеног на износ од 363.181.716 динара) на обрачунат износ насталих непријављених штета. Остварен је и повољан резултат *run off* анализе на врсти осигурања 03 Осигурање моторних возила (37.243.429 динара), слично као и претходне године.

Резултати поређење резервације са искуством не показују одступања која би захтевала корекцију у смислу повећања или смањења износа резервисаних штета.

Резултати поређења износа резервисаних штета по врстама осигурања и претпоставки и података коришћених у њиховом обрачуну са искуством су позитивни и не указују на систематско одступање.

2.8. РЕЗУЛТАТИ ПРОВЕРЕ ДОВОЉНОСТИ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

У складу са Упутством за проверу адекватности техничких резерви Друштво је извршило проверу довољности/адекватности техничких резерви утврђених на дан 31.12.2022. по врстама осигурања, за сваку техничку резерву која чини више од 5% од укупних техничких резерви, при чему укупан износ техничких резерви за које се врши провера адекватности не може бити мањи од 90% укупних техничких резерви. Провера довољности техничких резерви извршена је над резервама за преносне премије и резервацијом штета које заједно чине 99,41% укупних техничких резерви.

Структура техничких резерви на дан 31.12.2022.

Ред.бр.	Врста техничких резерви	Износ	Учешће у укупним ТР
1.	Преносна премија	1.429.456.839	31,18%
2.	Укупно резервисане штете	3.128.093.054	68,23%
3.	Математичка резерва	25.151.784	0,55%
4.	РЗИР	1.697.531	0,04%
5.	Резерве за неистекле ризике	0	0,00%
УКУПНО		4.584.399.208	100,00%

2.8.1. Преносна премија

Тест адекватности за преносне премије спроведен је обрачуном резерви за неистекле ризике на дан 31.12.2022. у складу са Правилником Друштва о образовању ове техничке резерве. Провером адекватности, по врстама осигурања утврђено је да је резерва за преносне премије довољна код свих врста осигурања.

2.8.2. Резервисане штете

Процена адекватности резервисаних штета врши се по врстама осигурања и то за сваку врсту осигурања за коју резервисане штете чине више од 5% укупних резервисаних штета, при чему укупан износ резервисаних штета за које се врши провера адекватности не може бити мања од 90% укупних резервисаних штета. Резервисане штете врста осигурања над којима је извршена провера чине 91,00% укупних резервисаних штета. У складу са задатим критеријумима по Упутству тест је извршен за следеће врсте осигурања: осигурање ваздухоплова, осигурање робе у превозу, осигурање имовине од пожара и других опасности, остала осигурања имовине, осигурање од одговорности због употребе моторних возила и осигурање кредита. Обрачун најбоље процене за ове врсте осигурања урађен је са Chain ladder методом на основу троуглова решених штета.

Резултати провере довољности резервисаних штета

Шифра	Врста осигурања	Резервација штета 31.12.2022. (без резервације за трошкове)		Best Estimate (Најбоља процена)	Процењено одступање	
		у РСД	% укупне резерве	у РСД	у РСД	%
1	Осигурање од последица незгоде	25.108.211	0,80%	25.108.211	0	0,00%
2	Доброволно здравствено осигурање	34.311.035	1,10%	34.311.035	0	0,00%
3	Осигурање моторних возила	86.472.663	2,77%	86.472.663	0	0,00%
4	Осигурање шинских возила	1.749.245	0,06%	1.749.245	0	0,00%
5	Осигурање ваздухоплова	95.923.047	3,08%	66.204.662	29.718.385	0,00%
6	Осигурање пловних објеката	1.455.543	0,05%	1.455.543	0	0,00%
7	Осигурање робе у превозу	334.932.031	10,75%	314.825.792	20.106.239	6,39%
8	Осигурање имовине од пожара и др опасности	1.053.893.808	33,83%	1.037.201.102	16.692.706	1,61%
9	Остала осигурања имовине	747.577.647	24,00%	702.158.490	45.419.157	6,47%
10	Осигурање аутоодговорности	542.500.742	17,42%	423.583.186	118.917.556	28,07%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	1.727.671	0,06%	1.727.671	0	0,00%
12	Осиг. одг. - пловни објекти	2.971.688	0,10%	2.971.688	0	0,00%
13	Осигурање опште одговорности	47.612.844	1,53%	47.612.844	0	0,00%
14	Осигурање кредита	59.896.658	1,92%	34.536.404	25.360.254	0,00%
15	Осигурање јемства	53.710.658	1,72%	53.710.658	0	0,00%
16	Осигурање финансијских губитака	1.772.587	0,06%	1.772.587	0	0,00%
18	Осигурање помоћи на путовању	2.302.049	0,07%	2.302.049	0	0,00%
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.093.918.127	99,32%	2.837.703.829	256.214.298	9,03%
20	Осигурање живота	7.767.554	0,25%	7.767.554	0	0,00%
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	13.401.982	0,43%	13.401.982	0	0,00%
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	21.169.536	0,68%	21.169.536	0	0,00%
	УКУПНО	3.115.087.663	100,00%	2.858.873.365	256.214.298	8,96%

Провером довољности резервисаних штета, у складу са Упутством за проверу адекватности техничких резерви, није утврђена њихова недовољност/неадекватност, већ позитивно одступање у износу од 8,96%. Резултати указују да није потребна корекција и усклађивање резерви и претпоставки које се користе при обрачуноу.

3. РЕТРОЦЕСИЈА

3.1. САМОПРИДРЖАЈ ДРУШТВА

Преузимање ризика у реосигурање и пласмани вишкова ризика у ретроцесију у посматраном периоду врши се према Правилнику о саосигурању и реосигурању и Табели максималног самопридржаја која је саставни део Одлуке о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја Друштва.

Друштво је у 2022. години примењивало Табелу максималног самопридржаја којом је одређено максимално покриће у самопридржају по врстама осигурања у износу од:

Врста осигурања	Максимални самопридржај
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	EUR
01 Осигурање од последица незгоде	2.500.000
02 Добровољно здравствено осигурање	400.000
03 Осигурање моторних возила	1.325.000
04 Осигурање шинских возила	1.325.000
05 Осигурање ваздухоплова	2.500.000
06 Осигурање пловних објеката	1.325.000
07 Осигурање робе у превозу (осим за издвојени предмет транспорта)	1.325.000
Транспорт производа наменске индустрије	400.000
08 Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.500.000
09 Остала осигурања имовине	2.500.000
10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	1.325.000
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	2.500.000
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	965.000
13 Осигурање од опште одговорности (осим за два издвојена производа)	2.500.000
Свеобухватна одговорност банака (BBB)	400.000
Одговорност руководиоца за финансијске институције (D&O)	600.000
14 Осигурање кредита	1.325.000
15 Осигурање јемства	800.000
16 Осигурање финансијских губитака	2.500.000
17 Осигурање трошкова правне заштите	500.000
18 Осигурање помоћи на путовању	500.000
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	
20 Осигурање живота (у зависности од уговорене валуте у уговору о осигурању)	3.180.000 РСД; односно 36.000 CHF; односно 40.000 USD; односно 40.000 EUR;
22 Допунско осигурање уз осигурање живота	40.000 EUR

У односу на претходни период самопридржај по врстама осигурања, односно производима, ризицима није мењан.

Као и претходних година, за 2022. годину Друштво је уговорило следећа покрића којима штити свој самопридржај по ризику:

- Risk XL sublayer са структуром 200.000 EUR у вишку изнад 300.000 EUR;
- Risk XL уговор са структуром 2.000.000 EUR у вишку изнад 500.000 EUR.

Такође, Друштво је уговорило и заштиту по догађају:

- CAT XL уговор са структуром 14.500.000 EUR у вишку изнад 1.500.000 EUR.

С обзиром на висину и структуру портфеља Друштва, у циљу заштите интереса реосигураваача, осигураваача и осигураника оправдан је утврђени ниво самопридржаја и пренос вишка ризика изнад њега, као и типови уговора о ретроцесији за поједине врсте осигурања и за заштиту портфеља.

Вишак ризика преузетих у реосигурање изнад самопридржаја Друштво је у потпуности пренело у ретроцесију, под условима и на начин предвиђен Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања и закљученим уговорима о реосигурању. Друштво је примењивало Одлуку о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја Друштва важећу за 2022. годину.

3.2. УТИЦАЈ РЕТРОЦЕСИЈЕ НА РАЦИО ШТЕТА И КОМБИНОВАНИ РАЦИО

По активном послу у 2022. години остварен је укупан рацио штета од 40,07% и рацио трошкова од 22,74%, тако да је комбиновани рацио неживотних осигурања износио 62,81%. Рацио штета је виши у односу на исти период претходне године за 8,46%⁵, док је комбиновани рацио неповољнији за 15,62%.

У самопридржају рацио бројеви штета, трошкова и комбиновани рацио респективно су износили 55,23%; 27,04% и 82,27%. У односу на исти период претходне године рацио штета у самопридржају је нижи за 6,23% док је комбиновани рацио смањен за 2,70%.

Позитивни ефекти спроведене политике ретроцесије у делу умиривања резултата се јасно виде на укупном нивоу неживотних осигурања.

Остварени рацио бројеви по активном послу, односно у самопридржају, указују да је Друштво успешно пословало у 2022. години. Посматрајући текуће резултате, а у склопу дугорочног тренда резултата које Друштво остварује, може се констатовати да оно у континуитету успешно послује и спроводи адекватну политику преноса вишкова.

⁵ Промене процентних износа врше се одузимањем где је проценат јединица мере

Рацио штета и комбиновани рацио укупно и у самопридржају

Врста осигурања	Рацио штета - активна осигурања 1.1. - 31.12.2022.	Рацио штета у самопридржају 1.1. - 31.12.2022.	Комбиновани рацио - активна осигурања 1.1. - 31.12.2022.	Комбиновани рацио у самопридржају 1.1. - 31.12.2022.
01 Осигурање од последица незгоде	42,12%	42,46%	64,05%	60,84%
02 Добровољно здравствено осигурање	99,59%	65,47%	125,51%	120,21%
03 Осигурање моторних возила	59,81%	61,28%	88,97%	89,47%
04 Осигурање шинских возила	-21,15%	-33,61%	-6,55%	-30,00%
05 Осигурање ваздухоплова	-162,90%	-2,86%	-156,89%	-225,48%
06 Осигурање пловних објеката	33,02%	33,57%	72,00%	58,53%
07 Осигурање робе у превозу	17,82%	17,50%	31,55%	2,38%
08 Осигурање имовине од пожара и др. опасности	42,99%	67,60%	62,27%	90,23%
09 Остала осигурања имовине	53,49%	52,69%	69,91%	78,26%
10 Осигурање од одг. због употребе моторних возила	38,29%	38,74%	85,44%	88,57%
11 Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	0,75%	-26,93%	4,87%	30,87%
12 Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-57,85%	1,77%	-54,01%	-89,49%
13 Осигурање од опште одговорности	13,53%	9,22%	23,83%	9,22%
14 Осигурање кредита	59,25%	56,72%	83,36%	23,92%
15 Осигурање јемства	102,30%	90,09%	110,83%	-48,61%
16 Осигурање финансијских губитака	2,81%	53,44%	10,94%	71,70%
18 Осигурање помоћи на путовању	34,38%	46,79%	63,23%	338,07%
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	40,07%	55,23%	62,81%	82,27%

На врсти осигурања 01 Осигурање од последица незгоде забележен је повољан рацио штета по активном послу, а у самопридржају је овај рацио благо неповољнији, што указује на незнатан неповољан утицај ретроцесије.

Позитиван утицај ретроцесије забележен је на врсти 02 Добровољно здравствено осигурање, где је рацио штета у самопридржају знатно повољнији од рација по активном послу. На овој врсти осигурања највећи део премије пренет у ретроцесију, па је значајно што је рацио штета у самопридржају повољан.

На врсти осигурања 03 Осигурање моторних возила због сразмерно већег учешћа ретроцесије у премији у односу на учешће у штетама, рацио штета у самопридржају је нешто неповољнији од рациа по активном послу, али су оба ова показатеља повољна.

На врстама осигурања 04 Осигурање шинских возила, 05 Осигурање ваздухоплова и 12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката остварени су минусни рацио бројеви штета као последица позитивног *gun-off* теста. На врстама 05 и 12 у самопридржају је нешто лошији резултат него по активном послу, док је на врсти 04 он побољшан. Али овде се ради о оствареном изузетно повољном резултату и по активном послу и у самопридржају.

На врсти осигурања 06 Осигурање пловних објеката, слично као и код врсте 01, остварени су добри резултати исказани кроз рацио штета, а овај показатељ у самопридржају је незнатно неповољнији него по активном послу.

На врсти 07 Осигурање робе у превозу врши се значајна ретроцесија ризика, која се у овом извештајном периоду благо позитивно одразила на већ изузетно повољан рацио штета по активном послу.

У 2022. години на значајној имовинској врсти осигурања 08 Осигурања имовине од пожара и других опасности остварен је виши рацио штета у самопридржају у односу на рацио штета по по активном послу, али је он и даље повољан. С обзиром да се о врсти осигурања која покривају значајне, имовинске ризике, потребно је наставити с досадашњом, опрезном политиком.

На другој значајној имовинској врсти 09 Остала осигурања имовине забележен је благо повољнији рацио штета у самопридржају од рација по активном послу, и оба су у прихватљивим границама, тако да је у овој години остварен позитиван утицај ретроцесије.

Током 2022. године на значајним врстама осигурања 08 Осигурања имовине од пожара и других опасности и 09 Остала осигурања имовине остварени су повољнији рацио бројеви него у претходној години. Због значаја поменутих врста осигурања, остварени рацио на нивоу истих доминантно утиче и на укупан рацио неживотних осигурања. Учешће меродавног резултата у самопридржају на ове две врсте осигурања је изнад 54% оствареног меродавног резултата неживотних осигурања.

На врсти осигурања 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила забележен је нешто неповољнији рацио штета у самопридржају од рација по активном послу, али су оба повољна.

На врсти 11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова у 2022. години остварен је рацио штета активних осигурања од 0,75%, док је рацио штета у самопридржају још повољнији и износи -26,93%, па је утицај ретроцесије позитиван.

На врсти осигурања 13 Осигурање од опште одговорности због сразмерно већег учешћа ретроцесије у штетама у односу на учешће у премији, рацио штета у самопридржају (9,22%) је нешто повољнији од рација по активном послу (13,53%), па је и на овој врсти забележен позитиван утицај ретроцесије. Слично је и са врстом осигурања 14 Осигурање кредита где је забележен позитиван утицај ретроцесије на рацио штета, а посебно на комбиновани рацио који је значајно повољнији у самопридржају.

На врсти 15 Осигурање јемства је високо учешће ретроцесије, нешто више у меродавним штетама од учешћа у меродавној премији, па је остварен позитиван утицај ретроцесије. Позитиван ефекат ретроцесије је посебно видљив код утицаја на комбиновани рацио.

На врсти 16 Осигурање финансијских губитака утицај ретроцесије није имао позитиван ефекат, али рацио бројеви у самопридржају су и даље повољни.

На врсти 18 Осигурање помоћи на путовању рацио штета у самопридржају је нешто неповољнији од овог показатеља по активном послу, али су као и код већине врста осигурања, оба повољна. Неповољан утицај на овој врсти има висок рацио трошкова у самопридржају, па је комбиновани рацио у самопридржају 338,07%. Али у апсолутним износима то нису значајне вредности, јер су меродавне штете и трошкови спровођења реосигурања у самопридржају већи за 2.108.643 динара од меродавне премије.

Поред повољног комбинованог рација у самопридржају на нивоу групе неживотних осигурања повољни рацио бројеви у самопридржају остварени су на већини врста осигурања. Врсте осигурања са неповољним комбинованим рацио бројем су: 02 Добровољно здравствено осигурање (120,21%) и 18 Осигурање помоћи на путовању (338,07%).

Промена рација у самопридржају у односу на претходну годину

ВО	Самопридржај 1.1. - 31.12.2022.			Самопридржај 1.1. - 31.12.2021.			Промене рациа		
	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио	Рацио штета	Рацио трошкова	Комбиновани рацио
	1	2	3	4	5	6	7=1-4	8=2-5	9=3-6
01	42,46%	18,38%	60,84%	9,48%	31,88%	41,36%	32,98%	-13,50%	19,48%
02	65,47%	54,74%	120,21%	47,09%	25,96%	73,05%	18,38%	28,78%	47,16%
03	61,28%	28,19%	89,47%	69,54%	26,18%	95,72%	-8,26%	2,01%	-6,25%
04	-33,61%	3,61%	-30,00%	111,13%	3,15%	114,28%	-144,74%	0,46%	-144,28%
05	-2,86%	-222,62%	-225,48%	121,55%	11,94%	133,49%	-124,41%	-234,56%	-358,97%
06	33,57%	24,96%	58,53%	35,55%	19,09%	54,64%	-1,98%	5,87%	3,89%
07	17,50%	-15,12%	2,38%	-20,35%	-2,93%	-23,28%	37,85%	-12,19%	25,66%
08	67,60%	22,63%	90,23%	66,45%	25,57%	92,02%	1,15%	-2,94%	-1,79%
09	52,69%	25,57%	78,26%	68,05%	25,71%	93,76%	-15,36%	-0,14%	-15,50%
10	38,74%	49,83%	88,57%	-4,29%	-6,42%	-10,71%	43,03%	56,25%	99,28%
11	-26,93%	57,80%	30,87%	85,24%	18,15%	103,39%	-112,17%	39,65%	-72,52%
12	1,77%	-91,26%	-89,49%	8,06%	-3,61%	4,45%	-6,29%	-87,65%	-93,94%
13	9,22%	0,00%	9,22%	-74,48%	-7,12%	-81,60%	83,70%	7,12%	90,82%
14	56,72%	-32,80%	23,92%	22,64%	80,55%	103,19%	34,08%	-113,35%	-79,27%
15	90,09%	-138,70%	-48,61%	332,69%	4,34%	337,03%	-242,60%	-143,04%	-385,64%
16	53,44%	18,26%	71,70%	25,13%	2,25%	27,38%	28,31%	16,01%	44,32%
18	46,79%	291,28%	338,07%	43,31%	68,40%	111,71%	3,48%	222,88%	226,36%
УК.	55,23%	27,04%	82,27%	61,46%	23,51%	84,97%	-6,23%	3,53%	-2,70%

Повољан комбиновани рацио у самопридржају остварен је на већини врста осигурања, а што је нарочито значајно за изнети општи позитиван закључак, повољне вредности комбинованог рациа реализоване су на свим значајним врстама осигурања у портфељу Друштва.

Упоређујући комбиновани рацио у самопридржају са укупним, као и анализирајући резултате у низу претходних година, може се констатовати да су вишкови ризика адекватно пренети на инореосигураваче, да Друштво адекватно управља ризицима којима је изложено, чиме се обезбеђује трајно покриће обавеза по закљученим уговорима и стабилан тренд позитивних резултата.

3.3. УГОВОРИ О САРЕОСИГУРАЊУ И РЕОСИГУРАЊУ

3.3.1. Уговори о сареосигурању

У извештајном периоду Друштво није имало закључен ни један уговор о сареосигурању.

3.3.2. Уговори о реосигурању

У првом кварталу 2022. године закључено је по активном послу 402 уговора и 318 уговора по пасивном послу (укупно 720 уговора обновљених и новозакључених). Број истеклих активних

уговора је 42, а пасивних 35, односно укупно 77 истеклих уговора. У истом периоду 6 активних уговора је отказано.

У другом кварталу 2022. године закључено је по активном послу 281 уговора и 204 уговора по пасивном послу (укупно 485 уговора обновљених и новозакључених). Број истеклих активних уговора је 72, а пасивних 46, односно укупно 118 истеклих уговора. У истом периоду 7 активних уговора је отказано.

У трећем кварталу 2022. године закључено је по активном послу 217 уговора и 183 уговора по пасивном послу (укупно 400 уговора обновљених и новозакључених). Број истеклих активних уговора је 47, а пасивних 31, односно укупно 78 истеклих уговора. У овом кварталу нема отказаних уговора.

У четвртм кварталу 2022. године закључено је по активном послу 214 уговора и 188 уговора по пасивном послу (укупно 402 уговора обновљених и новозакључених). Број истеклих активних уговора је 63, а пасивних 41, односно укупно 104 истеклих уговора. У овом кварталу је отказан један активан и један пасиван уговор.

У 2022. години закључено је по активном послу 1.114 уговора и 893 по пасивном послу (укупно 2.007 обновљених и новозакључених уговора). Истекло је у истом периоду 224 активних уговора и 153 пасивних, односно укупно 377 истеклих уговора. Истовремено, отказано је укупно 15 уговора (14 активних и 1 пасивни).

Остали уговори закључени пре 1.1.2022. са даљим важењем а који нису истекли и даље су активни.

Уговори о реосигурању и ретроцесији су пропорционални уговори на бази ексцедента и квоте као и непропорционални уговори на бази excess of loss и stop loss. Уговорима о реосигурању и ретроцесији обухваћена су животна и неживотна осигурања.

Узимајући у обзир делатност коју Друштво обавља и позитивне ратио бројеве по активном послу и у самопридржају може се констатовати да Друштво адекватно управља ризицима и да постоји оправданост закључених уговора о реосигурању, односно ретроцесији.

3.3.3. Бордерои премија и штета

Обрачун премија и штета за ризике који су пријављени у реосигурање као и пренос вишкова ризика у ретроцесију обављају се у складу са закљученим уговорима о реосигурању, односно уговорима о ретроцесији. Бордерирање премије и штета по активним пословима реосигурања се врши у складу са расподелом ризика из уговора о реосигурању, а подаци о премијама и штетама у пасивном реосигурању се бордерирају у складу са уговорима о ретроцесији.

Бордеро математичке резерве реосигурања сачињен је на основу активне математичке резерве реосигурања - активне преносне премије реосигурања, обрачунате од стране цедената, док се пасивна математичка резерва реосигурања - пасивна преносна премија реосигурања бордерира у складу са расподелом ризика из уговора о ретроцесији.

III КОНАЧНА ОЦЕНА МИШЉЕЊА ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА И ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Овлашћени актуар даје позитивно мишљење на финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању Друштва за реосигурање »ДУНАВ РЕ« а.д.о, Београд за 2022. годину.

На бази спроведених анализа и расположивих релевантних података, може се закључити да је премија реосигурања Друштва утврђена у складу са актуарском струком и прописима и да обезбеђује трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора о реосигурању.

Све техничке резерве Друштва су утврђене у складу са важећим прописима и актуарском струком и обезбеђују трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора о реосигурању.

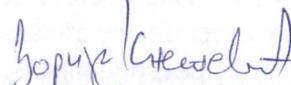
Мишљење о премији реосигурања се доноси на бази анализе: износа и структуре премије Друштва, укупно и у самопридржају, промене износа премије, укупно и по врстама осигурања, концентрације ризика, утицаја имплементираних политике ретроцесија, вредности и промене вредности рачна штета, рачна трошкова, односно комбинованог рачна, укупно и по врстама осигурања, актуелних тржишних околности и очекиваног кретања кључних показатеља тржишта.

Мишљење о техничким резервама се даје на бази интерних података, који су највећим делом добијени из информационог система, а који су предмет сталних анализа и контрола, како њихове логичке исправности, тако и конзистентности са подацима добијеним из осталих извора. Коришћени подаци за обрачун техничких резерви на нивоу врсте осигурања су примерени, комплетни, тачни и конзистентни.

Услови и начин преноса вишкова ризика изнад самопридржаја извршени су у складу са закљученим уговорима о реосигурању, Одлуком о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја и у складу са Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања.

Београд, 17.3.2023.

ОВЛАШЋЕНИ АКТУАР

Зорица Кнежевић

Г.бр. 8657 од 19.11.2015.